

RADA PRE VYSIELANIE A RETRANSMISIU

Palisády 36, 811 06 Bratislava

Rozhodnutie č.: RL/39/2018
Správne konanie č.: 781/SKO/2018

Bratislava, dňa 26. 9. 2018
Doložka právoplatnosti:

R o z h o d n u t i e

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 781/SKO/2018 FRONTINUS s.r.o.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že v rámci rozhlasovej programovej služby Rádio Frontinus odvysielal dňa 25. 3. 2018 v čase o cca 9:30 hod. program *Debata na telefón*, ktorý obsahoval kritické vyjadrenia poslanca NR SR a primátora Žiliny Igora Chomu ku konaniu predstaviteľov opozície Igora Matoviča, Richarda Sulíka, Borisa Kollára, Lucie Nicholsonovej, bývalého predsedu vlády SR Mikuláša Dzurindu, bývalého ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Jána Figeľa, poslancov Mestského zastupiteľstva v Žiline Martina Kapitulíka a Miroslava Sokola, bývalého primátora mesta Žilina Jána Slotu a súkromných podnikateľov Georgeho Trabelssieho a Mariána Horváta bez akejkoľvek názorovej oponentúry, čím prišlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti politicko-publicistického programu,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.*“

Odôvodnenie

V zmysle § 4 zákona č. 308/2000 Z. z., Rada je orgánom verejnej správy, ktorého prvoradým poslaním je presadzovať záujmy verejnosti, pričom dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie, retransmisiu a poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom cit. zákonom.

Rada na svojom zasadnutí dňa 6. 6. 2018 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi FRONTINUS s.r.o. vo veci možného porušenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 25. 3. 2018 v čase o cca 9:30 hod. odvysielal na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus program *Debata na telefón*, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti politicko-publicistického programu.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené listom dňa 25. 6. 2018, na základe čoho sa dňom doručenia začalo správne konanie č. 781/SKO/2018. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu.

Dňa 2. 7. 2018 bola Rade listom zaevidovaným pod č. 781/SKO/2018-2 doručená žiadosť právneho zástupcu účastníka konania o zaslanie všetkých dokumentov súvisiacich s predmetným správny konaním. V liste účastník konania zároveň požiadal o ústne vypočutie na zasadnutí Rady.

Pracovný materiál Kancelárie Rady – Správa o kontrole dodržiavania povinností (sťažnosť č. 468/SO/2018) bol účastníkovi konania zaslaný ako príloha listu č. 781/SKO/2018-3, ktorý mu bol doručený dňa 11. 7. 2018.

Stanovisko právneho zástupcu účastníka konania bolo Rade doručené emailom dňa 25. 7. 2018 a poštou dňa 27. 7. 2018.

Účastník konania bol listom č. 781/SKO/2018-5 zo dňa 17. 9. 2018, ako aj prostredníctvom emailu pozvaný na ústne pojednávanie. Pozvánka mu bola e-mailom doručená dňa 19. 9. 2018 a poštou dňa 11. 10. 2018 v dôsledku fikcie doručenia v zmysle § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb., nakoľko sa Rade predmetná zásielka vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote.

Ústne pojednávanie sa uskutočnilo dňa 26. 9. 2018 o cca 10:00 hod. v sídle Rady a za účastníka konania sa dostavili jeho poverení zástupcovia.

Podkladmi pre toto rozhodnutie sú:

- záznam vysielania programu *Debata na telefón* odvysielaného na programovej službe Rádio Frontinus dňa 25. 3. 2018 v čase o cca 9:30 hod,
- prepis/popis skutkového stavu k správnomu konaniu č. 781/SKO/2018,
- stanovisko právneho zástupcu účastníka konania,
- zápisnica z ústneho pojednávania, ktoré sa uskutočnilo dňa 26. 9. 2018 v sídle Rady, Palisády 36, Bratislava.

Rada po získaní všetkých podkladov pre rozhodnutie a oboznámení sa s nimi v danej veci rozhodla dňa 26. 9. 2018.

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Debata na telefón

Vysielané dňa: 25.03.2018

Čas vysielania: 09:00

Vysielací čas cca:

09:00:00 Hudobný blok, pokračovanie programu.

09:22:03 – 09:23:10 Reklamný blok.

09:23:11 Hudobný blok, pokračovanie programu.

09:30:33 Debata na telefón, začiatok programu

Anton Tkáčik, moderátor: „Milí poslucháči aj dnes na Kvetnú nedeľu sa vám hlási z Rádia Frontinus vaša tradičná nedeľná politická diskusia Debata na Telefón. Moderovať ju bude Tóno Tkáčik a hosťom relácie je poslanec Národnej rady Slovenskej republiky za Smer – sociálnu demokraciu a primátor Žiliny Igor Choma. Dobrý deň, vitajte.“

Igor Choma, poslanec NR SR za Smer-SD, primátor mesta Žilina: „Dobrý deň, ďakujem veľmi pekne.“

Anton Tkáčik: „Podme sa pozrieť vlastne na aktuálnu politickú situáciu hneď na začiatku relácie, pretože posledný mesiac bol na slovenskej politickej scéne veľmi turbulentný, významný a keď poviem že, takú otázku, či posledný mesiac bol najťažším mesiacom v histórii Smeru?“

Igor Choma: „Tak určite tá situácia, ktorá sa za posledný mesiac vyvíjala naozaj nepridáva ani Smeru, ale vôbec celkovej politickej situácii na Slovensku. Ja ju vnímam po tom mesiaci, naozaj mám na to svoj názor a nechcem ho tu teraz nejakým zásadným spôsobom prezentovať, pretláčať a uvádzať. Za ten mesiac sa udialo množstvo vecí, z ktorých mnoho považujem za korektné, mnoho považujem za nekorektné, ale po tom mesiaci mám názor, že deje sa tu niečo, čo nie je celkom v poriadku. Nie je celkom v poriadku už to pochopiteľne, že tu zomreli dvaja ľudia. To je úplne zlé. Ja sám som z toho nešťastný a cítim obrovskú bezmocnosť z toho, keď niekto zastrelí dvoch ľudí a teraz bez ohľadu na to, akého boli povolania, čo mali za sebou, čo mali pred sebou, jednoducho dvaja mladí ľudia zomreli rukou vraha. To je prvá strašná záležitosť. Ja som pochopiteľne aj hneď po tom, ako sa to dostalo na verejnosť bol ja verejne samozrejme zapáliť sviečky a prejavil som aj verejne nejakú úctu, ale nikdy ma nenapadlo, že by to mohli ísť až do takých turbulentných obrovských, ako sa to neskôr dostalo. V prvom rade si myslím, že ten priestor, ktorý musia vyšetrovatelia, musia mať. A darmo budeme politici kričať tak alebo onak, jednoducho vyšetrovatelia musia mať priestor na to, aby to vyšetrili. Môžeme diskutovať na tému, či sú to dobrí vyšetrovatelia, či sú to zlí vyšetrovatelia, či sú ovplyvňovaní, nie sú ovplyvňovaní, viete, nijakým spôsobom nezabezpečíte to, že vymeníte zajtra alebo zo dňa na deň všetkých vyšetrovateľov na Slovensku. Že vymeníte komplet súdny systém a že zrazu sa bude robiť nejaké niečo ináč. Ja si myslím, že vyšetrovatelia na Slovensku, policajti a tí, ktorí to majú robiť, to robiť vedia. Ja som o tom naozaj hlboko presvedčený. Nemyslím si, že by to nijakým spôsobom bolo manipulované, skôr naopak si myslím, že tie štyri dni, počas ktorých ten vrah získal akoby nejaký náskok sú naozaj obrovské a to vyšetrovanie bude zložitá, ale aj napriek tomu si myslím, že nechajme vyšetrovateľov vyšetrovať, aby povedali, čo bolo, čo sa stalo, aký bol poprípade motív a kto to bol. Až potom môžeme robiť nejaké závery. Tuná sa stalo to na Slovensku, že všetci urobili záver už predtým, ďaleko predtým. Akonáhle sa stala vražda, viac-menej boli pripravení predovšetkým opoziční poslanci a začali každý predvídať nejakú svoju teóriu za, ktorú samozrejme vždy bol zodpovedný Fico a Kaliňák. Toto nebolo korektné, ani do dnešného dňa si myslím, že to nie je korektné, pretože sa môžeme potom dostať k otázkam, komu to vlastne vyhovovalo, keby to bolo takto, aké by to bolo, keby to bolo takto? A z dnešného stavu poznania, ja mám na to svoj názor a je taký, že veci sa nedejú náhodne, myslím, že takéto veci sa nedejú náhodne, ale z toho, a dnes vidím, si nemyslím, že by mal záujem Smer alebo ktokoľvek zo Smeru takéto niečo urobiť, to je strašné, to je neprípustné, neprijateľné a opakujem, ten úžitok dnes ťaží z toho úplne niekto iný. Mne strašne vadí na celej situácii, ak dovolíte a musím to vyjadriť, že to bolo zásadným spôsobom politicky zneužitá. Bolo to zneužitá opozíciou, ktorá, ako som už povedal prakticky hneď na druhý deň naskočila so svojimi teóriami, so svojimi informáciami, mnohokrát sa ma ľudia pýtali a ja naozaj som v strede ľudí, ktorí bežne sa ma pýtajú, pretože som primátor a som v dennom kontakte s občanmi, že odkiaľ toto vedeli,

prečo to vedeli, ako je to možné, že to vedia títo opoziční poslanci, prečo to neviete vy, no ja neviem, ja som skutočne nemal žiadnu informáciu o tom, ako, prečo, načo, za čo? Vždy tvrdím jednu vec, ak opoziční poslanci, opoziční lídri obviňujú niekoho z takéhoto činu a to vyšetrovanie ukáže niečo iné, čo sa bude diať potom? Potom sa budú tí opoziční ospravedlňovať všetkým tým, ktorým zásadne ublížili, ktorých načreli z toho, že konali nekorektne, že niečo zosnovali, alebo že politicky nejakým spôsobom niečo organizovali? Ved' tuto sa dejú nenávratné škody tým ľuďom, ktorí sú takto denno-denne načieraní z ujmy na cti a tak ďalej. Nepokladám to za korektné, naozaj.“

Anton Tkáčik: „Zas na druhej strane zhromaždenie Za slušné Slovensko boli organizované ľuďmi, ktorí nie sú organizovaní v politických stranách, takzvaná občianska spoločnosť sa ozvala, takže zas neviem, či je úplne korektné celú tú situáciu pripisovať len na vrub opozície, pretože stala sa udalosť, ktorá sa ešte v histórii Slovenska nestala, aj keď niekoľko novinárov je nezvestných, tiež sa to pripisuje ich práci, boli to investigatívni novinári. Na druhej strane na Slovensku vzišlo z práce novinárov množstvo investigatívnych textov, ktoré v podstate nechcem to tak úplne hodiť že pod koberec, ale naozaj vyzerá, ako keby skončili pod kobercom a nikomu sa nič nestalo, takže tiež sú tam určité tiež tie otázky, ale povstala, ako sa vraví, ulica, sú to skôr slová opozičných poslancov o tej ulici, ale je to asi viac, by sa to dalo pomenovať, že občianska verejnosť.“

Igor Choma: „Isto áno, ale toto ja nejakým spôsobom nechcem spochybňovať, ani týchto ľudí znevažovať, pretože ja si vážim, že niekto má odvahu a príde na ulicu minimálne prejavíť svoj názor. Ja nehovorím, že musí rečniť, že musí rozprávať, ale minimálne prejaví svoj názor tým, že na tú ulicu vyjde a postaví sa za správnu vec. Pozrite sa, nikomu nejde o to, aby táto spoločnosť bola zlá. Naopak ja si myslím, že 99% obyvateľov, možno 99,9% percenta obyvateľom nášho Slovenska ide o to, aby tento štát bol kultúrny, normálny, slušný, aby sa tu dobre žilo a tak ďalej. Preto tí ľudia, ktorí sú na uliciach, aj im vôbec nezažívam to, že tam sú. Ak som niečo hovoril na začiatku, v tej úvodnej reči som predovšetkým mal na mysli opozíciu, politikov ako takých, ktorí zneužívajú túto tému. Politici dokonca zneužívajú a o tom som hlboko presvedčený, aj to, že koľko ľudí vlastne chodí protestovať. Opäť to nie je proti ľuďom, ktorí tam idú, ale niekto, napríklad v Žiline, keď sme v Žiline ide na ten prvý protest, ktorý bol naozaj o pamiatke a uctení si týchto dvoch mladých ľudí, napíše, že tam bolo 800 ľudí a bolo tam 200 ľudí, no tak niečo nie je v poriadku. Ak niekto napíše, že na Námestí SNP bolo 65000 a bolo ich tam 15000, čo sa dá reálne zrátať z tých fotiek zvrchu, alebo teda z toho nadhľadu, dá sa naozaj porátať, tak je niečo choré a je to zásadné zneužitie celej, práve na túto politickú moc. Opakujem, že to, čo sa udialo, nemá obdobu, nemá žiadne opodstatnenie, nemá žiadne ospravedlnenie, treba to zásadne vyšetriť, potrestať, ale treba to urobiť korektným spôsobom. Viete, ak my dnes hovoríme a stále možno aj tí ľudia, ktorí sú na uliciach, dobre, ale my neveríme niekomu a ten niekto musí odstúpiť, no niekto už odstúpil. Aj Smer, keď ste hovorili o Smere a o tom, že ten mesiac posledný bol ťažký, naozaj prijal veľmi zásadné rozhodnutia, pretože ak sa premiér vzdá svojej funkcie, ak podá demisiu a tým položí celú vládu, ak sa vzdá funkcie aj minister vnútra, to naozaj svedčí o tom, že vedenie aj strany Smer má nejakú sebareflexiu a vníma to, že tí občania, ktorí sú na ulici, tam nie sú len tak. Ale toto je výsledok a naozaj, toto je niečo, toto je tá konsekvencia, ktorú Smer tam do svojich radov prijal. Na druhej strane a to treba opäť zdôrazniť, Smer je názoru takého, že treba toto volebné obdobie dotiahnuť v zmysle zákona, v zmysle planej ústavy do úplného konca tak, ako sa to sluší a patrí. Je opäť množstvo názorov na to, že odstúpiť, že demisia, že nové predčasné voľby a tak ďalej, a tak ďalej. OK, vždy sa dá rozprávať na túto tému ale v prvom rade, v prvom rade, musíme na toto všetko ísť zákonnou cestou. Pretože ak nepôjdeme zákonnou cestou, nastáva anarchia a nikto tu nechce naozaj mať krajinu, v ktorej si každý robí, čo chce, v ktorej stačí, aby prišlo niekoľko tisíc ľudí a ďalšie štyri milióny neprídu na ulicu a možno nesúhlasia s týmto názorom a tak ďalej. Takže treba to vnímať vždy z dvoch strán.“

Anton Tkáčik: „Pán Choma, z tých vašich slov sa dá vnímať, že chcete sa správať zodpovedne. Koniec koncov, občania si vynútili odchod dvoch najznámejších a dlhodobo najdôveryhodnejších politikov Smeru, Róberta Fica a Róberta Kaliňáka z vládnych funkcií. S ohľadom na počet poslancov, s ohľadom na to, že Smer má stále predsedu vlády a s ohľadom na to aj, čo ste povedali, že Smer chce dovládnuť, dotiahnuť toho volebné obdobie, berie na seba najväčšiu zodpovednosť za dianie v nasledujúcich mesiacoch. Asi si nielen ja myslím, že niečo budete musieť zmeniť vo svojej práci a netýka sa to len jednej politickej strany, týka sa to ľudí, ktorí sú v politike zainteresovaní všeobecne, lebo asi pretiekla tá povestná kvapka, keď články v tlači ešte nič neznamenal, teraz sú ľudia na

námestí. Smrť dvoch mladých ľudí, bola tou poslednou kvapkou, čo budete robiť inak? Už máte nejakú stratégiu, o čom chcete hovoriť, že toto budeme robiť inak?“

Igor Choma: „To nie je o tom, viete teraz na základe tohto všetkého povedať, čo budeme robiť inak. Je to predovšetkým o tom, že ako som už povedal, strana Smer prijala určité konsekvencie, uvedomila si, aká je situácia a malo zásadné, udiali sa zásadné zmeny na vedúcich postoch vo vláde. To treba stále nejakým spôsobom vnímať. Pretože to nebol, opakujem, jednoduchý krok, nebolo to jednoduché rozhodnutie, ale k tomuto rozhodnutiu naši predstavitelia došli. Ja si veľmi dobre pamätám a nebolo to tak dávno, bolo to dva týždne dozadu, keď sme na rokovaní národnej rady mali klub na ktorom bol aj náš predseda Fico, ktorý povedal, že veľmi intenzívne sa rokuje naozaj na tému aj predčasných volieb a takisto sa rokuje na tému teda demisie vlády a vystavenia novej vlády. Toto bolo predmetom koalíčných rozhovorov, veľmi intenzívnych, veľmi tuhých, myslím si, že sa na tému rozprávalo aj s prezidentom, možno neoficiálne, ale prosté hľadalo sa to riešenie také, ktoré by bolo v tejto chvíli možno to najlepšie. Že to dopadlo takýmto spôsobom, teda, že prišlo k demisii vlády, že bola vymenovaná vláda, nová vláda, ktorú prezident akceptoval, že teraz prebieha rokovanie národnej rady, ktoré má potvrdiť, alebo nepotvrdiť programové vyhlásenie, to je druhá vec. Ale v každom prípade, ak ste hovorili na začiatku o tom, či ten Smer áno alebo nie, alebo ako to teda vníma, vníma to jednoducho tak, že máme nejaké programové vyhlásenie, ktoré vzniklo na základe výsledkov volieb s pred dvoch rokov. S týmto vyhlásením a s týmto programom strana Smer do volieb išla, vytvorila nejakú koalíčnú zmluvu s koalíčnými partnermi a má jednoducho aj záväzok dotiahnuť všetky tie veci, ktoré v koalíčnej zmluve sú v koalíčnom vyhlásení vlády riadne schválenom sú uvedené, aby ich dotiahla do úplného konca. A je tu priestor teraz dva roky, aby ukázal Smer alebo nová vláda, že či to vie, alebo chce robiť inak, lepšie povedzme, na druhej strane je tu priestor pre možno opozíciu, aby sa za ďalšie dva roky nejako sformovala, pretože mnoho ľudí vníma túto situáciu aj tak, že dobre teda predčasné voľby, ale koho ideme voliť? Ako naozaj táto otázka veľmi často padá. Koho máme voliť, Matoviča, Kollára, Sulíka? V tejto súvislosti mňa napadá ešte jedna vec a nedá mi ju nepovedať a súvisí teda s menovaním, nevymenovaním pána Ráža do funkcie na základe jednej fotografie, na základe fotografie s pánom Kaliňákom, ktorá bola urobená v roku 2011, to znamená v čase, keď Kaliňák nebol ministrom, naopak po prvom volebnom období bol ministrom váženým, myslím si, že mal veľmi dobrú reputáciu, nebol závadová osoba a tak ďalej a na nejakej oslave bol nejaký pán Ráž úplne korektne a tak ďalej. Na základe tejto fotografie verejnosť a predovšetkým pán prezident povedal, že nie, že nesúhlasí s nomináciou. Pritom nevádi pánovi prezidentovi, ani nikomu z novinárov a zatiaľ som tak nijako nepocítil, že pán Kollár má fotografiu preukázateľne s mafiánmi. Toto pán prezident nikde nejako nepretrakoval, naopak ako prvého si ho zavolať diskutovať na tému ako opozičného lídra. Pán Sulík, video s Kočnerom tak isto nevádi pánovi prezidentovi. Mne to osobne vadí, že vadí jedna fotografia s Kaliňákom na oslave v čase, keď minister ministrom nebol, to mne vadí. A to, že Matovič je daňový podvodník, to už je vec všeobecne známa, to že takýto človek zneužíval vlastnú mamu na daňové podvody, to je úplne scestné, ale chcem povedať, ľudia to vidia. A vrátim sa k tomu, ak teda hovoríme o predčasných voľbách, žiaľ dnes tá alternatíva inej vlády je veľmi pochybná. Otázka je, kto vlastne, ako by to vlastne malo byť. Preto a vrátim sa na začiatok tej otázky alebo tohto vstupu, že dva roky je naozaj priestor na to, aby jednak Smer ukázal, že to vie urobiť inak, že to chce urobiť, že urobí všetko pre to aby vražda bola vyšetrená tak, ako sa sluší a patrí, aby vrah bol dosiahnutý, aby bol strestaný a na druhej strane za dva roky je možné a má priestor aj opozícia, aby sa sformovala buď do nejakej novej platformy, buď do nejakej novej strany, aby si pripravila nejaký program, aby ľudia vedeli, čo môžu voliť, aby si mali možnosť vybrať medzi Smerom a ľavicovou politikou, ktorú Smer bude aj naďalej pretláčať a bude ju propagovať, alebo sa môžu prikloniť potom možno k nejakej pravicovej alebo liberálnej nejakej inej politike s jasným programom, kde bude mať naozaj ten volič možnosť vybrať si.“

Anton Tkáčik: „Myslím, že k aktuálnej politickej situácii sme sa dnes my dvaja venovali dosť, naši poslucháči sami rozhodnú o tom, či chcú na túto tému počuť viac, po desiatej hodine prídu na čas, na rad telefonáty a potom o pol jedenástej esemesky a e-maily, poďme teda využiť aj to, že ste primátorom mesta Žilina a ja to skúsím od toho, čo je asi častokrát to najpodstatnejšie pri spravovaní obcí, miest, alebo aj štátu, alebo hocičoho, že potrebujeme k takému niečomu aj financie. No ja si pamätám, že keď ste vy preberali funkciu, prvé volebné obdobie, prvý rozpočet ste mali kompetenciu doslova meniť ľubovoľne, lebo mesto Žilina bolo v takom zlom finančnom stave, bolo tak zadlžené z minulosti, že v podstate poslanci nevideli alternatívu, len hospodáriť s tým, čo je. Aká je po tých

siedmich rokoch finančná situácia mesta, pretože ľudia by si samozrejme vedeli vždy predstaviť lepšie cesty, lepšie chodníky, väčšiu podporu športu a tak ďalej. Ako je to z vášho pohľadu po tých siedmich rokoch?

Igor Choma: „Pozrite, na túto tému sme možno aj z tohto miesta diskutovali už mnohokrát a faktom je, že tá ekonomická situácia mesta je v zásadne iných číslach, ako bola pred siedmimi rokmi, len na pripomenutie sme boli zadlžení na úrovni viac ako 130%, boli sme prvým najzadlženejším mestom, čo sa týka počtu alebo výšky dlhu na hlavu, na obyvateľa a dostali sme sa za sedem rokov niekam úplne inam. Dnes sme na úrovni možno nejakých 24%, čo je veľmi dobrý výsledok a je to dôležité pre to, aby mesto vedelo robiť svoju nejakú úverovú politiku, lebo nemá význam len dostať sa do úplnej bezdlžnosti, tak by som povedal, na úkor všetkého ostatného. Ale treba mať niekde bezdlžnosť na prijateľnej úrovni, ale treba vedieť aj zobrať úver na to, na čo mesto peniaze potrebuje v tomto čase. A toto sa aj deje. A my sme dnes, ako som už zmieňoval na úrovni tých 23,2%... (prerušenie) ...už máme otvorené z pohľadu úverovej politiky tak, že vieme si zobrať úver. A sme si ho zobrali minulého roku na rekonštrukciu verejného osvetlenia, pretože jednak potrebujeme spraviť verejné osvetlenie, jednak sa potrebujeme zbaviť ešte asi poslednej Slotovej zmluvy s pred ôsmich rokov so spoločnosťou Siemens, ktorú sme nevedeli vypovedať, nevedeli sme nastaviť iné podmienky, nevedeli sme iné zaobstarávanie, len sme jednoducho museli dotiahnuť túto zmluvu do konca, takže na to sme si zobrali úver a možno z toho úveru, keďže sme našli také riešenia, ktoré ešte aj ušetria nejaké peniaze, tak bude možno aj milión eur z toho úveru ešte na ďalšie a ďalšie veci. Bolo to práve na tie chodníky, ktoré ste spomínali, možno práve na opravu a rekonštrukciu niektorých ciest. Čiže situácia ekonomická dnes v meste je úplne iná, mesto už môže si zobrať úver, keď na to, keď to potrebuje a je to aj dobré, pretože ľudia a poviem to celkom úprimne, ako to je, lebo mnohí ľudia mi to tak hovoria, hej, pán primátor, mne je úplne jedno, či mesto má dlh 30 alebo 100%, pre mňa je dôležité, či sa niečo robí, alebo nerobí. Ťažko už potom niekedy niekomu vysvetľovať, že bez toho, aby sme nemali ten dlh nevieme si zabezpečiť peniaze, dneska už naozaj sme v situácii, kedy to vieme, kedy to aj robíme a do budúcnosti naozaj sú dvere z tohto pohľadu otvorené.“

Anton Tkáčik: „Koniec koncov, každý má právo na svoj názor, čo sa týka zadlžovania, úplne je to legítimné, či už ide o občana, ktorý sa len zúčastňuje volieb alebo o kohokoľvek, kto sa chce v komunálnej politike na niečom podieľať. Tri týždne dozadu sme tu mali reláciu, v ktorej sme sa venovali aj problémom komunálnej politiky alebo mesta Žilina a jedna z takých rezonujúcich tém v rámci relácie bola doprava. Keď povieme slovo alebo spojenie slov železničná stanica, tak vedia si ju predstaviť nielen Žilinčania, ale aj ľudia zo širokého okolia Žiliny, je to pre nás centrom dopravy, je to spojnica s okolitým svetom, so zahraničím, s hlavným mestom, s východom Slovenska. Skrátka jeden z najvýznamnejších dopravných uzlov Slovenska. Dlhú sa rozpráva o tom, že má svoje roky, železničná stanica, veď je to budova z čias druhej svetovej vojny a stále je v takom stave, ako bola postavená alebo s minimálnymi zmenami. Čo s tým?

Igor Choma: „No s tým, teda ja som samozrejme počúval túto reláciu a máte na mysli pravdepodobne, keď tu bol pán poslanec Kapitulík, ktorý sa zásadne prižiuje na takýchto témach, hoci nikdy v živote žiadnu vec nedotiahol dokonca, ale nejdem ja tu dnes komentovať pána Kapitulíka. Vôbec tam asi by nemala smerovať ani moja pozornosť. Faktom je a to treba zdôrazniť, že situácie, respektíve to, ako situácia vyzerá, je veľmi katastrofálne. Robí to obrovsky zlý obraz u všetkých návštevníkov, ktorí prichádzajú na návštevu vlakom do Žiliny, pretože sa okamžite kontaktujú so Žilinou cez túto stanicu a pochopiteľne majú na ňu veľmi zlý názor a celkom oprávnené, lebo vyzerá veľmi zle. A tu treba povedať, my sme tento problém riešili a to nielen samostatne my ako mesto, ale dokonca so Žilinským samosprávnym krajom spoločne pred časom. Dokonca si pamätám, že ja som prvú diskusiu na túto tému mal ešte s pánom ministrom Vážnym. Tak isto som na tú tému niekoľkokrát hovoril s pánom Figeľom, potom s pánom Brecéľom, teraz súčasným pánom ministrom a výsledok žiadny. Nesmierne ma to mrzí, ja to hovorím na rovinu a otvorene, že bohužiaľ, je to tak, ale má to svoje zase nejakú logiku a svoje pravidlá. Železničná stanica nie je majetkom mesta. To je zásadná vec, ktorú treba povedať, keby bola majetkom mesta, tak už dávno je zrekonštruujeme a upravíme tak, ako sa sluší a patrí a verím, že by sme na to našli peniaze, tak ako sme našli na Rosenfedov palác, tak ako sme našli na iné dôležité rekonštrukcie. Je v majetku štátu cez Železnice Slovenskej republiky a dohody alebo výsledok ku dnešnému dňu je taký, že táto stanica môže byť zrekonštruovaná v roku 2020, pravdepodobne aj bude, akonáhle sa dokončí rekonštrukcia železničnej trate. To je celý ten úsek okolo Žiliny, kedy sa bude rekonštruovať železničná trať, bude sa zvyšovať jej konštrukčná rýchlosť

o nejakých 150 kilometrov a tak ďalej a všetky veci s tým súvisiace, faktom je, že nie je možné to robiť súčasne z pohľadu eurofondov, pretože tá rekonštrukcia ide z eurofondov, nie je možné ich zlúčiť dohromady, pretože by to bol neoprávnený náklad, preto sa musí najprv urobiť rekonštrukcia a následne potom, Železnice Slovenskej republiky, či už zo svojich zdrojov alebo cez PPP projekt, tak ako je posledná informácia, zrekonštruujú stanicu ako takú. Je dôležité vedieť, že naša stanica je naozaj už aj z pohľadu architektúry mimoriadne vzácnou stanicou jednak kvôli svojmu vzhľadu, jednak kvôli vitrážam, ktoré tam sú, zaslúži si obrovskú pozornosť a verím, že jednoducho v roku 2020 tá stanica bude dokončená.“

Anton Tkáčik: „V súvislosti so železničnou stanicou je samozrejماً blízkosť autobusovej stanice a teraz, keď ide Žilinčan, je pre neho jednoduchšie zobrať si taxík, prípadne zobrať lístok, alebo teda ísť na mestskú dopravu, mimožilinčanov vždy zaujímalo a zaujímať bude, či sa niečo bude robiť s možnosťou zaparkovania pri obidvoch týchto staniaciach, pretože ľudia sa nevedia dostať dostatočne komfortne z niekorej z dolín bez prestupovania do Žiliny, aby sa dostali ďalej, takže to auto potrebujú. Viete nám, čo nie sme Žilinčania, dať také svetielko na konci tunela?“

Igor Choma: „Nevieme, poviem zase úprimne, že nevieme, pretože ak poznáte situáciu, ktorá je okolo Žiliny, tak pre parkovacích miest, alebo možnosť pre výstavbu parkovacích miest alebo parkovacích domov je žiaľom málo. Jednak to súvisí s tým, že za Slotu sa predalo úplne všetko, čo sa predalo dalo vrátane autobusového nástupišťa, ktoré tiež mimochodom nevyzerá nijako úžasne, pretože za posledných 100 rokov sa tam nič neinvestovalo, nič neurobilo. A tu sa potvrdzuje jedno, či to má štát alebo súkromník v rukách, ten výsledok je v zásade veľmi rovnaký, aspoň čo sa týka Žiliny. Ale čo sa týka parkovacích miest, tam naozaj je veľký problém. Viem, že teraz Železnice Slovenskej republiky vychádzajú s iniciatívou a ponúkajú niektorým mestám priestory okolo staníc práve na tento účel, aby si mestá vedeli vybudovať na pozemkoch, ktoré by železnice prenajali mestám alebo obciam na dlhé roky, aby si tam vedeli vybudovať parkoviská, tak aby človek príde, zaparkuje a vlakom ide tam, kam potrebuje. Je to naozaj rozumný nápad a tam, kde sa to dá spraviť, je to využiteľné, je to veľmi praktické a dobré, v Žiline opakujem, tých priestorov je veľmi málo, kde by sa dalo takéto niečo urobiť a existuje možnosť, že po dokončení rekonštrukcie, lebo niektoré trate sa budú rušiť úplne, je potom možnosť, že ak vznikne takýto priestor, tak bude možné ho využiť na vybudovanie parkovísk. Takýto priestor možno vznikne práve v priestoroch popri Hviezdoslavovej ulici, teda pomedzi železniciu a péchá-zetku, keď ideme stále, hej, až ku Rybe, čiže tam sú staré objekty, tam sú staré koľajiská a v prípade, že železnica ich už nebude do budúcnosti po rekonštrukcii potrebovať, možnože práve tam by vedeli vzniknúť takéto priestory, ale je to ešte na rokovaní, aj je to o tom, akú konečnú podobu bude tá rekonštrukcia železnice mať.“

Anton Tkáčik: „Podme otvoriť ešte jednu tému, ktorá Žilinou určite bude aj v tomto roku hýbať a to je šport. Nejde teraz o ten vrcholový šport, lebo futbalový klub je súkromný, hokejový klub MSHK Žilina mesto podporovalo dlhé roky...“

Igor Choma: „A aj podporuje.“

Anton Tkáčik: „A aj podporuje, ako hovoríte, len sa teraz hľadá investor, ak dobre vnímam, čo je v médiách. Ale ide hlavne o ten šport, ktorý sa označuje ako masový, rekreačný, ide o športovanie mládeže, ale aj ľudí, ktorí prídu z práce a potrebujú naozaj aj zrelaxovať, pretože častokrát si prajeme zdravie, ale keď budeme sedieť pred televízorom, tak to zdravie samo nepríde a potrebujeme príležitosti. Čo s Korytnačkou, tá je taká vypuklá?“

Igor Choma: „No, spýtajte sa majiteľa, pána Georga Trabelssie, čo chce s Korytnačkou robiť, lebo tak ako sa mu dostala do rúk od čias pána Slotu, tak sa absolútne nič nespravilo, i keď tam nejaké CVC-čko prezentuje, že tam má vybudované športovisko, myslím si, že je to všetko na úkor akéhosi hrany zákona, pretože podľa môjho názoru tá hala išla do rekonštrukcie, do dnešného dňa nebola skolaudovaná, má obrovské množstvo problémov. To nehovorím o tom, že v zime sa tam nekúri, sú tam nevyhovujúce podmienky, to mám len z informácií, ktoré môžem niekde vidieť a ja som tam osobne nebol už roky rokúce, pretože, nás tam nikto nechce pustiť. Otázka teda je nasmerovaná na majiteľa tejto haly, ktorým je pán Trabelssie a ktorý s tou halou nič nerobí. A aký je jeho ďalší zámer nevieme. Faktom je, že mesto niekoľkokrát malo snahu odkúpiť, minimálne sa rozprávať o odkúpení tejto haly späť do majetku mesta na základe podmienok, ktoré sú prijateľné pre mesto, aj pre toho, kto ju dnes vlastní. Bohužiaľ nedošlo k dohode. A nedošlo k dohode ani v roku 2014, kedy mestské zastupiteľstvo, to bolo to predchádzajúce volebné obdobie, schvaľovalo a neschvaľovalo tie podmienky a napriek tomu, že my sme rokovali, pripravili a urobili, zastupiteľstvo neschválilo a to isté sa udialo aj v roku 2015-

16, kedy takisto nové zastupiteľstvo dostalo nové podmienky, ale opäť ich neschválilo. My sme sa dokonca dopracovali k tomu, že dáme spracovať znalecký posudok, alebo chceme dať spracovať znalecký posudok súčasnej športovej haly, teda Korytnačky, aby sme vedeli, čo perspektívne ideme kúpiť, čo by trebalo tam urobiť, aké by boli náklady na dokončenie, opravu a tak ďalej. Do dnešného dňa sme nedostali povolenie na vstup nezávislého znalca, ktorý by jednoducho tú halo ohodnotil a skonštatoval, v akom stave je.“

Anton Tkáčik: „Pán Choma, túto halu teda môžeme nechať tak, lebo to asi nevyriešime len tak jednoducho, ale Žilina mala kedysi v územnom pláne vlastne aj rozbehnuté športoviská okolo ulice vysokoškôľakov, dnes sú tam samé obchodné objekty. Došlo k zmene v 90-tych rokoch, čo teda s tým masovým športom, aké alternatívy sa javia podľa vás a čo už mesto urobilo?“

Igor Choma: „Dobre, ja teda uzavriem ešte tú hale, prepáčte, dve vety. Nie je to v polohe takej, že mesto nechce, je to v polohe takej, že sú tam neprijateľné podmienky a pán Trabelssie nám chce halu predať, ale tak, že nám povedal, ja vám dovoľm vstúpiť do tej haly, aby ste si urobili súdnoznalecký odhad až vtedy, keď sa zaviazete, že ju kúpite. No tak ale nemôžete kupovať mačku vo vreci, to sa proste nedá, to sa nepatrí a ja pokladám takéto jednanie za absolútne neprijateľné. V roku 2014, keď končilo prvé volebné obdobie, ja som išiel do volieb do ďalšieho, jedným z mojich bodov programu bolo naozaj vybudovanie veľkého areálu žilinského športu. Dokonca sme spracovali, alebo som mal spracované nejaké dve alternatívy, ako by to mohlo vyzeráť, súc si vedomý toho, čo hovoríte, jednoducho, že Žilinčania nemajú kde športovať. Ak je tu perspektíva, že tá športová hala Korytnačka sa dlhodobo nedostane ešte do užívania normálneho pre verejnosť, takisto že nedajbože dokončiť Karpatskú, ktorá takisto týmto pánom podnikateľom teraz je, bola začatá, nebola dokončená, do dnešného dňa stojí, nikto nevie, čo s ňou bude ďalej, pretože je opäť v súkromných rukách, mesto musí rozmyšľať nad tým, kde a ako vybudovať nové športoviská. Športoviská, ktoré sú na územiach škôl, kde sú štandardné telocvične, kde sú nejaké vonkajšie ihriská nepostačujú verejnosti a verejnosť naozaj objektívne potrebuje mať priestor, kde by športovať mohla. Diskutoval som na túto tému aj s pani rektorkou Žilinskej univerzity, ktorá pripravuje výstavbu atletického štadiónu, že by sme sa ako mesto nejakým spôsobom zúčastnili. Takisto tam zatiaľ nemáme konkrétny návrh spolupráce, ako by sme to vedeli dotiahnuť do konca. Mňa ale mrzí to, že poslanci, ja musím povedať, lebo to na poslancoch to všade zastalo, nemajú ochotu diskutovať ďalej o tom, akým spôsobom rozvíjať šport v súvislosti s výstavbou nového športového areálu. Tu chcem zdôrazniť jednu vec, to nie je výmysel volebný, každý občan športujúci v tomto meste, naozaj má pocit, že niet tu športovísk. Keby sme nemali vodné dielo a možnosť v lete alebo v priaznivom počasí behať okolo vodného diela, bicyklovať, korčuľovať, prechádzať sa a lesopark, starý lesopark, tak naozaj nemáme kde. Skončili by sme. Preto tá potreba výstavby areálu je dôležitá a nielen z pohľadu športu ako takého, ale z pohľadu budúcej stratégie mesta prilákať do tohto mesta ľudí. Veď ako ich prilákate, keď tu nemáte čo ponúknuť? Aby Žilina mala čo ponúknuť práve z pohľadu organizovania možno aj nadregionálnych športových aktivít, podujatí, kultúrnych podujatí, ktoré sa potom v týchto halách samozrejme dajú robiť, tak vtedy môže Žilina oživiť, vtedy môže do tohto mesta niekoho prilákať. My sme dnes skončili na žabomyších vojnách poslancov, kedy je povedané, oni nechcú, lebo to je zlé, to si Choma vymyslel, lebo chce na tom zarobiť, mne to je úplne jedno. Ponúkla som to novým kandidátom, ja kandidovať nejdem. Novým kandidátom, ktorí keď chcú, nech si zoberú túto tému, minimálne s tým, aby sme rozpracovali tento projekt do územného rozhodnutia a stavať postupne. Jedna hala sa môže postaviť. O dva roky druhá, ďalšia, ale bude to pripravené územie kompletne od vodného diela, od múru vodného diela až po Budatín. Toto územie je naozaj predurčené aj v zmysle územného plánu práve na takéto aktivity a je mi nesmierne ľúto, že poslanci majú k tomuto takýto postoj. Čo je totižto dôležité pre poslancov a tak to vyplynulo aj minulý rok? Tak, ako už bolo povedané, keďže tá ekonomika rastie a my pravidelne ako mesto už vytvárame akosi nadbytok. V rámci dobrého hospodárenia bolo pred štyrmi rokmi milión. Potom pred tromi dva milióny. Minulý rok to bolo 4,5 milióna, ktoré vieme reálne využiť na investície, by sme takéto peniaze kludne mohli už dávať do výstavby športovísk. Poslanci sa rozhodli v minulom roku, že časť peňazí, nie v hodnote štyri milióny, ale boli to stotisíce, sa rozhodli, že rozdájú klubom. Ja nehovorím, že je to zlý krok z pohľadu toho, že kluby potrebujú si kúpiť náradie, že potrebujú si nejaké veci vyriešiť z pohľadu nájomov, alebo z pohľadu telocviční, z pohľadu opravy majetku, z pohľadu neviem čoho. Ale ochudobňujeme sa o tú možnosť začať stavať niečo normálne. Minimálne pripraviť projektovo toto územie tak, aby sa dalo stavať do budúcnosti. Ako sa poslanci rozhodnú ďalej, samozrejme ja neviem, ale každopádne si myslím, že robíme zásadnú chybu.“

Anton Tkáčik: „Keď sa pozriem na hodiny, tak už trošičku naťahujeme čas, ale pre mnohých poslucháčov snáď dobrá správa. Rozhodli sme sa v rádiu, že skúsime dať ľuďom dnes na telefonáty 90 sekúnd, teda jeden a pol minúty, aby ste mohli povedať svoj názor, prípadne to, na čo najviac čakáme, vašu otázku, ale my si predsa len potrebujeme tiež trošičku vydýchnuť a hneď po pesničke 0417633333 je telefónne číslo, ktoré vám bude k dispozícii.“

Rádio Frontinus, zvukový predel / Hudobný blok /

Anton Tkáčik: „Milí poslucháči, telefónne číslo 0417633333 je linka do štúdia Rádia Frontinus, každý z vás, čo sa dotelefonuje, bude mať k dispozícii 90 sekúnd, teda jeden a pol minúty na to, aby povedal, čo chce a počúvať vás budeme spoločne v našom štúdiu s naším hosťom, ktorým je Igor Choma, poslanec NR SR za Smer - SD a primátor Žiliny. My už vítame prvého telefonujúceho alebo telefonujúcu. Dobrý deň z rádia Frontinus. Nech sa páči, počúvame.“

Poslucháč 1. (telefonát): „Takže tých 90 sekúnd, pán Chomo, treba zopakovať veci, ktoré ste tuná nespravili a tým pádom klamete národ. To znamená diaľnica 2.10 neni, hej. A toto ja nebudem opakovať, aby som si nevyčerpал čas. Otázka prvá, čo sa deje v Elektrárni Mochovce, patrí to Talianom, mala byť hotová dva-päťnásť, dodnes nie je hotová. Máme tam (nezrozumiteľné) prečo to nebeží? Koľko miliárd ešte bude musieť zo štátneho rozpočtu, váš daňový poplatník zaplatiť, aby toto prebehlo? No a teraz ku tým talianskym mafiánom. 212 závadových osôb prišlo za tri roky na úrad vlády, 212 mafiánov tam došlo a prejednávalo svoje optimistické a neviem aké podiely na tom, aby sa dostali ku solárnym elektrárňam a potom máme cenu takú, že máme 275000 dôchodcov v hmotnej núdzi. Pán Chomo, to sú výsledky vašej práce. Nečudujte sa, že ľudia vám prestali veriť na základe toho, že tu zabijú týchto dvoch mladých ľudí, ktorí z počudovaniahodného hľadiska štyri dni svietili tam svetlá a nikto to tam neprišiel pozrieť. Takto, to som chcel len. Ďakujem pekne.“

Anton Tkáčik: „Ďakujeme, tak pán Choma, otázok je viac, čím začnete?“

Igor Choma: „Ja skúsím, tak boli spomenuté diaľnice, tie diaľnice stále z histórie nejakým spôsobom poznám. A prečo nie? Boli postavené v roku 2010, potom mali byť postavené do roku 2012, potom do roku 2016. Tu chcem povedať, že áno, neboli postavené do roku 2010, všetko svedčilo ale k tomu, že budú postavené do roku 2012, s tým, že tunel Višňové, alebo úsek, ktorý sa týka tunela Višňové bude do roku 2015. Takto boli nastavené PPP balíky. Ak sa dobre pamätáte, keby ich nebol Figel' zrušil, tak v 2016 my by sme dnes mali kompletne diaľnicu ukončenú. Myslím si že, alebo tento názor jednoducho mám, nikto ma nepresvedčí, že by to tak nebolo a šmitec. To, čo sa deje dnes súvisí samozrejme so sústavnou výmenou ministrov, s tou situáciou, ktorá je, do toho nejaká geológia, zosuvy a tak ďalej, tá situácia je zložitá, ale súhlasím v zásade s tým, že diaľnice mali byť dávno postavené pretože už dávno postavené mohli byť. Ak hovoríme o Mochovciach a Javyse ja naozaj nemám veľa informácií o tom, čo Mochovce a čo Taliani, ale spomenuli ste Talianov v súvislosti teraz nie s mafiou, ale Taliani ako majitelia, spýtajte sa Dzurindu, ktorý sprivatizoval celé elektrárne, vrátane, dostali sa Taliani aj k Mochovciam a prečo to tak dlho trvá a aké máme problémy, ja v tejto chvíli neviem. Ale verím tomu, že ak by to bolo nastavené, pokračovali by sa tak, ako to od začiatku malo ísť riadne ako investícia štátu, tak by to dopadlo dobre a dnes sú Mochovce dokončené. Čo sa týka mafiánov a 212 závadových osôb, ja neviem, čo sú to, odkiaľ máte číslo 212 osôb, či čítané z novín, pretože ja by som novinám zásadným spôsobom neveril, sami sme svedkami, ako sa novinári medzi sebou tlčú, ako si sami vyčítajú, že niekto je málo, niekto zase, niekto málo skáče do rečí, samotní novinári medzi sebou a so sebou majú problém, čo je súvis s tou celkovou spoločenskou situáciou, ktorá je naozaj nepriaznivá a ktorá a možno to bol účel niekoho takúto situáciu na Slovensku navodiť. Neviem o akých talianskych mafiánoch hovoríte, závadové osoby, ak boli, tak a preukázateľne boli, tak už tam nie sú. Ak hovoríme o pani Troškovej, myslím si, že to bola zásadná chyba, to určite s vami súhlasím, ale už aj bola prijatá konsekvencia a premiér už nie je premiérom. A treba to vnímať tak, že jednoducho urobilo sa to, čo bolo potrebné a to, čo sa malo urobiť. A keď sme pri politike ako takej, ja si myslím, že premiér Pellegrini bude vládnuť iným spôsobom, ako tomu bolo doteraz. Bude mať snahu chcieť ukázať, že jednoducho to robiť vie a že to pôjde inak.“

Anton Tkáčik: „Ešte tam spomínal na záver cenu elektriny pán poslucháč, ktorá súvisí zasa so solárnymi elektrárňami a s dotáciami na tú takzvanú zelenú elektrinu.“

Igor Choma: „To takisto je vec, v ktorej ja nie som odborník na energetiku, poviem úprimne. A ak niekto nejakým spôsobom zneužíva, no tak jednoducho, ak je to tak, ako hovoríte, no tak samozrejme,

že sa s tým urobí poriadok. Ja len neviem, či to tak je, ako vravíte a či 212 alebo 270, alebo koľko osôb bolo. Ak je nejaký zákon a ak nejaká vláda a nebola tu jedna, to že tento zákon je tu dlhodobo, je prijatý a má a jeho podstatou je, aby sa čo najviac využívali obnoviteľné zdroje energie, tak nejakú logiku to malo. Kto využil ten zákon a kto postavil elektrárne a má z toho nejaký zisk, tak nech ho má. Ak je to naozaj, ak to naozaj plní ten účel, pre ktorý tento zákon vznikol.“

Anton Tkáčik: „0417633333, dobrý deň, oj, poprosíme tichšie rádio, lebo nám to chytá veľmi intenzívnu spätnú väzbu, ešte, ešte poprosím, stíšte. Ak to takto bude, budeme musieť vypnúť, lebo nebudeme vás vôbec rozumieť, skúste.“

Telefonujúci 2.: „Áno, áno, dobrý deň prajem, pozdravujem vás, pán moderátor, ja by som mala na vás takúto otázku, že prečo sú teraz telefonáty len do 10:30, predtým boli do 9, 10:45, je to veľmi krátky čas, ja sa nemôžem dovolať od začiatku, ako robíte moderátora, teraz prvýkrát sa mi podarilo. A teraz na pána Chomu, pán Chomo...“

Anton Tkáčik: „Choma!“

Poslucháč 2. (telefonát): „...ja vám blahoželám, že sa toto všetko už skončilo, že sa zrekonštruovala nová vláda, pretože predčasné parlamentné voľby by nás stáli veľa peňazí a tieto peniaze by sa mohli využiť na lepší účel, no ďalej by som chcela takúto vec, neviem, že či to je možné, že prosím vás, zaveďte do parlamentu, ak by to bolo možné, nejaké určité zásady, pretože na pána Matoviča sa už nedá pozerieť, čo si on dovoľuje, je to hrozné, aké on používa výrazy, máte krv na svojich rukách, zločinec, vrah, obluda, blázon a tak ďalej. Jeho správanie ozaj už presahuje všetky hranice, ničí zdravie nielen vám poslancom, ale vôbec už aj rodinným príslušníkom, no a ďalej pán Chomo, nedajte sa novinárom, pretože ja si myslím, nie sú spravodliví, za pani Radičovej dali Vadalovcov, ako sme sa dozvedeli len teraz, počas ich, toho dňa, po vražde, že dali dva milióny, alebo dvadsať miliónov, teraz neviem presne, aby som sa vyjadrila Vadalovcom, to sme sa dozvedeli z médií. A nikto ti z novinárov sa teraz nezaoberal tým, prečo neboli také štrajky, ako sú teraz vo veľkom množstve, keď zavraždili pána Valka, Duckého, zmizli dvaja novinári, pán Tupý a tak ďalej...“

Anton Tkáčik: „No fajn, 90 sekúnd za nami.“

Poslucháč 2. (telefonát): „Ešte dokončiť, že prosím vás, ja si myslím, že to je všetko zásluha opozície, pána Matoviča, Sulíka, chcú získať veľké body na svoj politický boj. Ďakujem pekne.“

Anton Tkáčik: „Ďakujem za telefonát, na tú prvú otázku, samozrejme, bola na mňa, ani som o tom nevedel, že to bolo do 10:45 s telefonátmi, pravdupovediac sme si príliš tú reláciu neodovzdávali, ja keď som robil prvú reláciu, tak mi to Martin nepovedal, že to takto robil, lebo už tú prvú reláciu v novom roku som robil na tretiny a nevravel mi, že to robieval inak, takže ospravedlňujem sa, ak ste takto zvyknutí, ale mne sa to zdá také férové- tri tretiny. Ak sa to bude zdať neférové dlhodobejšie, tak nemám problém tieto veci zmeniť, pretože ďaleko ľahšie sa mi preberajú do vysielania telefonáty, ako čítajú SMS-ky, pretože tam sa v tom človek naozaj musí zorientovať. Ale aby som nekradol čas na otázky a na odpovede, tak pán Choma, nech sa páči, vy ste si robili poznámky.“

Igor Choma: „Ja som si urobil zopár poznámok, teda k tým otázkam, ktoré boli povedané, ja chcem poďakovať za názor pani poslucháčke. Predčasné voľby, ja už som tu zmieňoval, že predčasné voľby sú obrovským otáznikom, pretože nikto nevie pochopiteľne, ako by dopadli, to je jedna vec, mnoho ľudí hovorí, že by bolo dobré, alebo bolo treba spraviť predčasné voľby, lebo Smer by získal podstatnú väčšinu, niektorí boli názoru, že treba spraviť predčasné voľby, lebo okamžite by nastúpila opozícia, mnoho názorov také, ktoré som už zmieňoval, sú teda, ako by vlastne tá opozícia vyzerala, ako dlho by vydržala, keď už máme reálnu skúsenosť s tým zlepencom, ktorý tu bol. Čiže nie je tu perspektíva serióznej opozície, ktorá by vedela ísť so svojím programom do budúcnosti. Toto je prvá, podstatná vec. Preto ja som veľmi rád, že v tejto chvíli sa situácia začína skludňovať. Ja som si vedomý toho, že ešte ľudia chodia od ulíc a možno ešte budú chodiť do ulíc, že herci budú na tých pódioch tam rozprávať to, čo si myslia, že majú rozprávať, keď ja si myslím, že by mali rozprávať predovšetkým vo svojich inscenáciách a dramatických vystúpeniach, v divadlách a na doskách, ktoré znamenajú svet, ale to je naozaj len môj názor, ja sa ospravedlňujem zaň. V každom prípade tá situácia sa skludňuje a toto je to, čo väčšina obyvateľov potrebuje. Chodí do ulíc 50000 ľudí, lebo ja som presvedčený, že viac ako 50 ich určite neni, keď porátame celé Slovensko vrátane detí aj dojíciat. Niekde 4 milióny ostávajú v domácnostiach, sledujú situáciu, vyhodnocujú nejakým spôsobom a tešia sa z toho, že konečne to nejako prešlo a že sa situácia skludňuje. Máme pred sebou, ako som povedal dva roky, za tie dva roky má každá politická strana možnosť urobiť svoj program, zabojovať za voliča a v rámci normálnych štandardných parlamentných volieb získať čo najviac hlasov. Toto je korektné a takto to

má byť. Čo sa týka toho vystupovania pána Matoviča, ja som hlboko presvedčený, že to je psychopat, ja to a stojím si za tým, čo hovorím, pretože mám možnosť ho vidieť naživo, mám možnosť ho vidieť aj mimo kamier, takže viem, čo je to za človeka. Absolútne s vami súhlasím a takýto človek jednoducho do parlamentu nepatrí. Musím povedať, že bolo veľmi dobré keď do toho parlamentu nechodil, vidieť to aj teraz, pretože sa mu nechcelo pracovať, však napokon má hojne zarobené, celá strana OĽaNO má 13 členov, čo je úplne smiešne, aby sme všetkým tým, ktorí ho volili len za to, že si vie otvoriť hubu a povedať neslušné slová, vie uraziť do krvi a naozaj, mnohokrát sa čudujem, že už nedostal po papuli aj priamo v národnej rade a opäť nehanbím sa za tieto slová, pretože to je človek, ktorý by si to jednoducho zaslúžil. Bohužiaľ nevie národná rada prijať také opatrenia, ktoré by mu vedeli zabrániť rozprávať za tým pulťou to, čo rozprávať chce, to je len vec sebareflexie a každý si musí vyhodnotiť, aj napokon jeho volič to, že či je to, alebo nie je to správne a primerané. No a čo sa týka novinárov, už som to zmieňoval, že novinári sa sami tlačú medzi sebou, sami majú rozdielne názory o tom, ako moderujú, ako sa pozerajú nekorektne na veci, pretože je to, čo prejde, ja neviem, opozíciu, argumenty, názory, vyjadrenia, to čo prejde dokonca prezidentovi, ktorý je takisto preukázateľne daňovým podvodníkom, to je absolútne v poriadku. To nikomu nevadí, ale čokoľvek sa spraví na druhej strane, sme okamžite prepieraní v médiách a vôbec to nepovažujem za vyvážené ani akékoľvek iné spravodajstvo. Sú redaktori, sú moderátori a česť teda tým výnimkám, ktorí naozaj vedia, čo majú, čo môžu a ako a jednoducho sú, sú to páni novinári, neviem to inak povedať, len bohužiaľ, keby som ich chcel porátať, tak mi jedna ruka na to úplne postačí.“

Anton Tkáčik: „0417633333, ďalších 90 sekúnd, dobrý deň, nech sa páči.“

Poslucháč 3. (telefonát): „Dobrý deň prajem, pozdravujem vás. Ja by som na pána Chumu ani nemala otázku, lebo súhlasím s tým, čo hovorí, ale chcela by som nadviazať na toho predošlého pána, keď pán Chuma sa potom toho nedotkol, lebo v podstate to je taká otázka, že prečo štyri dni, keď sa tam svietilo, nikto tam nešiel. Tak ja si myslím, že v prvom rade by mali rodičia zburcovať, ja mám deti v Žiline a ja keď sa ich nedovolám jeden deň, tak na druhý deň ku nim idem. Ako mne je ľúto mladých ľudí, však mám tri deti, komu by ich nebolo ľúto? Ale obviňovať vládu, že nikto nešiel štyri dni do domu, kde sa svietilo, no nech mi prepáči. Takže prajem vám pekný deň.“

Anton Tkáčik: „Dobre, ďakujeme za telefonát.“

Igor Choma: „Ďakujem pekne, tu treba povedať len to, že a znova sa vrátim k tomu, pani má isto pravdu, že ja takisto, keby mám svoje deti, pokiaľ sa nehlásia, hlásim sa ja. Zisťujem, či je všetko v poriadku a tak ďalej a tak ďalej. To je úplne normálne, štandardná vec, na druhej strane každá rodina má nejako inak nastavené všetky tieto veci a mohlo sa stať jednoducho, že rodičia sa neozvali, povedali, však sú dospelí, sú nezávislí a tak ďalej. Faktom je ale, že je scestné, ak niekto viní štát za to, alebo políciu za to, že štyri dni sa niekde svieti a polícia nezasiahne, to proste je aj mimo ústavy aj mimo akéhokoľvek zákona. Ja chcem zdôrazniť ešte raz jednu vec, ja som presvedčený a hlboko presvedčený o tom, že tento prípad sa vyšetruje tak, ako nikdy v histórii sa žiadny prípad nevyšetroval. Je tu zapojená nielen slovenská polícia a vyšetrovatelia, ale sú tu medzinárodné zložky, medzinárodné orgány, Europol, talianska polícia, čiže tu naozaj ide o veľmi veľké, široké spektrum vyšetrovateľov, ktorí nejakým spôsobom koordinujú svoju teda prácu a ja verím, že sa dopracujú k nejakému výsledku. A som rád, že sa o tom čím menej hovorí, pretože tým, že sa o tom málo hovorí, že pán policajný prezident nemusí každý deň nejakému Matovičovi odpovedať, alebo hysterke, jak sa volá, tá pani Nicholsonová, odpovedať na nejaké otázky, lebo má čas na svoju prácu. Verím, že tá práca je zmysluplná a smeruje k tomu, aby tento strašný zločin bol odhalený.“

Anton Tkáčik: „0417633333, dobrý deň, nech sa páči.“

Poslucháč 4. (telefonát): „Dobrý deň prajem, tu je poslucháč z Bytče. Viete čo, pán Choma? Neviem, či sa počúvate, keď vy už spochybňujete aj účasť týchto demonštrujúcich. Vy, zo 7000 bolo v Žiline, vy poviete, že tam bolo 200 ľudí. No ale to je typická smerácka politika. Vy poviete, že polícia nech pracuje, alebo že prečo to body prináša opozíciu. No ale vy ste tu desať rokov. Veď pán Lajčák povedal pani Hlávkovéj, bohužiaľ s tým nič nenarobíte, keď upozornila na predražené veci na ministerstve zahraničia, nič nenarobíte, je to tu tak nastavené. No bohužiaľ áno, vy smeráci ste si to takto, ja neviem, poviete, že PPP, diaľnice, preboha! Ale to už nepoviete, že to boli pekelne predražené projekty a že pán (nezrozumiteľné) Figel dve miliardy ušetril na tomto tendri, že to stopol a znovu tendre nastavil. To už nepoviete. No a kde by boli išli tie 2 miliardy. No samozrejme do kasy Smeru. Ako pri alobale, aj mýto. Ako je nastavené, kam tie peniaze idú. V Nemecku je 7% dlh a ostatné ide štátu a tu je to opačne.“

Anton Tkáčik: „Dobre, jeden a pol minúty je za nami. Dobre, ďakujeme.“

Igor Choma: „Musím vyjadriť sa samozrejme k veciam, ktoré boli povedané, predovšetkým k tej účasti, ja som nespochybnil tisíc a dvesto, sedemtisíc a dvesto, ja som povedal, že pri prvom protestnom pochode, alebo pri pochode, ktorý bol za obidvoch zavraždených bolo na žilinskom námestí 200-220 ľudí, nie osemsto, ako uvádzali médiá, ako bolo potom uvádzané aj v televízii dokonca. Ja neporovnávam 7000 a 200, to zase nevkladajte mi prosím vás do úst niečo, čo som nepovedal. Vy hovoríte teda, že diaľnice, alebo bola otvorená téma diaľnic, pekelne predražené, KDH vlastne zachránilo celé, no nezachránilo. Opakujem, že celý projekt PPP a dovoľm si tvrdiť, že mám viacej informácií a pri všetkej úcte k vášmu veku, verte, že si myslím, že mám viac informácií ako vy, verím, že projekt PPP bol ten, ktorý mohol postaviť diaľnice minimálne v úseku D1, čo sa týka R1, tam ten úsek bol postavený bez akýchkoľvek problémov. Dneska ho každý vníma ako jeden z najlepších úsekov rýchlostnej cesty na Slovensku. A toto isté by bolo na D1. Všetky ušetrené peniaze, ktoré by sa ušetrili a ktoré by boli z fondov, by sa použili práve na úseky, ktoré dnes musí štát investovať, alebo financovať z vlastných zdrojov alebo z úverov. Čiže dokonca celý systém výstavby diaľnic aj D3, aj D4 a napokon aj ostatných R-iek bol pripravený na financovanie práve zo zdrojov Európskej únie. Opakujem D1 a R1 mali byť cez PPP projekty, ktoré Figel' v nejakom čase zrušil, napriek tomu, že krátko pred zrušením tohto tendra dostal mimoriadne výhodnú ponuku od konzorcií, naozaj mimoriadne výhodnú a všetko ostatné by teda išlo z iných zdrojov. A mohli by sme byť s diaľnicami podstatne ale podstatne ďalej. Neverím a nemáte pravdu v tom, že ak Figel' ušetril peniaze, ktoré by inak išli do kasy Smeru, čo sú to za nezmysly prosím vás pekne? Ved' vidíte, vy sa takisto nepočúvate a vy tvrdíte to isté, čo každý opozičný novinár, to isté, čo každý opozičný politik. Ved' treba zachovať istú dávku a mieru akéhosi vyváženia a akéhosi zdravého rozumu, pretože takto len chrliť tú zlosť a hnev, to je presne to, čo v tejto spoločnosti neprospieva.“

Anton Tkáčik: „Opäť sa porozprávame, nech sa páči.“

Poslucháč 5. (telefonát): „Dobrý deň zdravím vás páni. Pán Choma, teraz som vám chcel dať jednu otázku, ale nadviažem na toho pána, čo vám povedal. Ja som mal možnosť robiť stavbu, lebo som stavbár, kde mal pod palcom Smer. A poviem vám to na rovinu. To je jedna banda, ktorá kradne a rozkráda tento štát. A vďaka takým ľuďom ako je pán Matovič, ktorý vám to všetko vykričí, vy by ste rozkradli tento štát do šróbika. Neostalo by tu nič. Rozumiete ma? Nič. A takisto vražda, ktorá sa stala, to všetko ide Smer. Videli ste tam tie pavučiny, nejakého opozičného poslanca, že tam je namočený? Všetko sú tam smeráci. Jak je to všetko vaša chyba, aj vaša osobná, lebo ste v Smere, ste všetci zloději a všetci tam kradnete. Mám osobnú skúsenosť. To nerozprávam len tak z brucha ako ten pán, čo rozprával predtým. Ja som mal skúsenosť, kde som robil na stavbe a kde bol napojený Smer, všetko bola samá špina. Rozumiete ma? A túto vraždu nikto nikdy nevyšetrí, pretože ja tam napojený Smer a všetko je to spojené s mafiou. Ďakujem pekne, budem počúvať, som zvedavý, čo mi na to odpoviete.“

Anton Tkáčik: „Ďakujeme za telefonát.“

Igor Choma: „Ja vám odpoviem na to, že ak mali ste pocit, že vás niekto rozkrádal, alebo že vás niekto okrádal, mali ste jednoducho využívať svoje zákonné možnosti a podať trestné oznámenie, sťažovať sa, zavolať políciu a tak ďalej. Rozprávať vo verejnosti veci, že Smer rozkradol, lebo rozkradol, to je jednoducho úplne smiešne pre mňa, naozaj. Ja nehovorím, že korupcia neexistuje, nehovorím, ani som to nikdy netvrdil, bude existovať, existuje aj teraz a vždy aj existovala a existuje už tisíce rokov korupcia ako taká. Nedá sa podľa môjho názoru úplne vykynúť i napriek tomu, že ja aj osobne tu v meste som sa zásadným spôsobom zasadil o to, aby tá korupcia bola na úplne inej úrovni, ako tu bola pred ôsmimi rokmi. Čiže vy nedávajte do vreca všetkých smerákov. Ak aj niekto kradne, no tak nech ide do basy. Ak bude usvedčený z toho, že kradol, nech ide do basy. Ale nehovorte mi, že všetci smeráci sú rovnakí. Okrem toho, neviem teda, museli by ste mi konkrétne povedať, kde ste robili, aký vplyv mal Smer a či vôbec Smer, prečo by mal mať Smer nejaký, akí smeráci? Sú tam firmy, ktoré takisto majú svoju politiku, ktoré takisto neplatia svojim zhotoviteľom, pretože vyhrávajú s cenami, ktoré im Figel' nanútil, nenanútil, možno išli sami s tými cenami, s takými ponukami, ale nesmiete hovoriť a je zarážajúce, že novinári aj ľudí naučili rozprávať takouto hantírkou, kedy každý jednoducho povie, že Smer kradne, nekradne, ja nekradnem a každému sa môžem pozrieť do očí! A prečo vy mňa načierate z toho, že Smer kradne, keď ja som takisto smerák, dlhoročný smerák a ja nekradnem. Ako sa mi chcete ospravedlniť, prečo ma dávate do jedného vreca? Mňa to uráža a verte tomu, že v Smere je 95% ľudí slušných, normálnych, pracovitých.“

Anton Tkáčik: „Milí poslucháči, ďalší z vás alebo ďalšia z vás dostane priestor vo vysielaní Rádia Frontinus, dobrý deň.“

Poslucháč 6. (telefonát): „Dobrý deň, pozdravujem vás. Smeráci, jedna špinavá banda. Ale aj politici ostatní od Mečiara až po Fica, ale títo sú naj, naj, najkrajší. Čiže vyhnúť vás s palicami, vyšetriť a majetky prešetriť, majetky prešetriť, preukazovať, kde sa nabralo, čo sa nabralo a zavrieť vás na 30 rokov a zobrať majetky. Viete a predčasné voľby, už zajtra keby boli. Ďakujem pekne, budem počúvať.“

Anton Tkáčik: „Ďakujeme, tak preukazovanie pôvodu majetku.“

Igor Choma: „Preukazovanie pôvodu majetku tu bolo a čiastočne tu je, čiže každý poslanec, každý verejný funkcionár musí preukazovať nejaký majetok. Druhá vec je, že doteraz žiadna vláda nebola schopná prijať taký zákon o preukazovaní pôvodu majetku, ktorý by išiel do úplných podrobností. Je to politická otázka a samozrejme treba sa politikov a aj nás pýtať, prečo s takýmto zákonom sme nevyšli a neprišli a prečo niekde nie je jeho podpora. To nie je len v rámci koalície, ale aj v rámci opozície. Každý, kto je v tej chvíli v opozícii vyťahuje tento tromf akoby, ale každý, kto je v reálnej koalícii potom jednoducho akosi na tento zákon zabúda. Ja s tým nemám najmenší problém. A opakujem, nedávajte ma do jedného vreca s tými, ktorí kradnú, ak kradnú. A ak kradnú, treba ich vyšetrovať, no tak dajte na nich trestné oznámenie mladá pani, nerozprávajte, že všetci kradnú, lebo všetci nekradnú.“

Anton Tkáčik: „0417633333, dáme si posledný telefonát. Mali by sme mať linku v tejto chvíli voľnú, takže nech sa páči, počúvame. Dobrý deň, počúvame vás“

Poslucháč 7. (telefonát): „Dobrý deň prajem. Pán Choma, prečo (nezrozumiteľné).“

Anton Tkáčik: „Ja som tiež nepochopil, aj pán Choma sa na mňa pozerá, nerozumeli sme, neviem, či je ešte pán poslucháč na linke?“

Telefonujúci 7.: „Áno som na linke.“

Anton Tkáčik: „No, tak skúste to raz a ešte pomalšie nám povedať.“

Poslucháč 7. (telefonát): „Že prečo ten pán Trabelssie je väčší pán ako zastupiteľstvo mesta a keď sa nemôže Korytnačka ihneď vrátiť a všetko kolem Žiliny väčšinou on vlastní. Odkiaľ má tie peniaze, že to mohol všetko kúpiť? Ďakujem pekne.“

Anton Tkáčik: „Dobre, ďakujeme za otázku.“

Igor Choma: „No, ťažká otázka, i keď chápem jeho opodstatnenie a máte v zásade pravdu, pretože pán Trabelssie naozaj vlastní obrovské množstvo nehnuteľností tu v Žiline, jednak z čias ešte pána Slotu, ktorý mu odpredal množstvo, množstvo majetku, jednak samozrejme nadobudol majetok aj za pána Harmana, ale nakupoval nehnuteľnosti od súkromných osôb aj počas posledných ôsmich rokov. Musím povedať, že za môjho vedenia mesta mesto nepredalo pánovi Trabelssiemu ani meter štvorcový žiadnej zeme ani žiadneho majetku. Naopak, máme snahu aby pán Trabelssie to, čo je možné, nejakým spôsobom odpredal za cenu, ktorá je pre mesto prijateľná, za cenu, ktorá nie je premrštená, za cenu znaleckého odhadu. My, mesto musíme ísť len v rámci platnej legislatívy, čiže nemôžeme kúpiť niečo za cenu, ktorá je premrštená, pokiaľ nie je podložená znaleckým odhadom. Tento pán, odkiaľ má peniaze, to ja neviem, to sa treba pýtať pána Trabelssie, pretože je to súkromná osoba, je to súkromný podnikateľ a mne neprislúcha ho nútiť ani zisťovať, odkiaľ peniaze má. Faktom je jednoducho, že ich má, aspoň sa tak tvári, pretože tie nehnuteľnosti a tých je naozaj veľa už v meste postupne skupuje. Mrzí ma a mnohokrát sa ukazuje aj to teda, že pán Trabelssie vplýva na chod mesta cez svojich poslancov, jedným z nich je rozhodne pán Kapitulík, ktorý vždy zastával jeho názory a vždy zastával akoby jeho záujmy. Mrzí ma, že pán Trabelssie má takýto vplyv. A on ho rozhodne má, pretože cez peniaze sa naozaj ten vplyv mnohokrát nejakým spôsobom nariadiť dá. Mrzí ma, že to takto hovorím, ale hovorím z vlastnej skúsenosti a pokiaľ takíto ľudia budú vlastniť ako veľké časti miest, tak jednoducho tie mestá sa veľmi, veľmi ťažko budú pohýnať ďalej. Tu chcem povedať, že a celkovo odosobniť sa od veci a od pána Trabelssie, mne je v podstate jedno, kto je pán Trabelssie, pokiaľ by z jeho strany bol korektný prístup, keby za každú cenu nechcel mesto oškľbať, keby za normálnych okolností ponúkol, tak vážení, dohodneme sa, ja tento objekt nevyužívam, alebo ja tento objekt neviem dostávať už do budúcnosti, predám ho mestu za znalecký posudok, prípadne za náklady, ktoré som mal a sú v limite zákonného posúdenia znalca, my sa nemáme s tým problém naozaj dohodnúť. Veľmi radi by sme napríklad odkúpili rozostavanú športovú halu na Karpatskej, ktorá takisto osem rokov tam chradne, hrdzavie a nikto nevie, aký bude mať koniec, pritom športoviská zásadným spôsobom potrebujeme a kúpili by sme. Tuto treba zásadne objektívne povedať, že posledná diskusia na túto

tému aj s pánom Trabelssie bola taká, že súhlasí, my teraz dávame robiť ešte jeden záverečný znalecký posudok, pretože do zastupiteľstva musí ísť posudok nie starší ako dva roky a dávame ho spracovať a v prípade, že sa dohodneme na cene, ja si kludne viem predstaviť, že mesto odkúpi túto nehnuteľnosť a dokončí ju z vlastných zdrojov a bude konečne slúžiť. Ale v zásade súhlasím s pánom, ktorý povedal to, čo tu povedal.“

Anton Tkáčik: „Milí poslucháči, SMS-siek, e-mailov je v počítači, ktorý mám pred sebou naozaj neúrekom, ale posielajte ďalej 0903398983, najlepšie sú stručné otázky, vtedy to má trošku dynamiky a viem sa posúvať od témy k téme veľmi rýchlo. Po pesničke ideme na to.“

Rádio Frontinus, zvukový predel / Hudobný blok /

Anton Tkáčik: „Nešetrili ste prsty, nešetrili ste myšlienky na klávesnici, či už mobilov alebo vašich počítačov, ale skúšať môžete aj ďalej posielat'. Verím, že toho stihneme čo najviac s Igorom Chomom, naším hosťom, poslancom Národnej rady Slovenskej republiky za Smer – sociálnu demokraciu a primátorom Žiliny. Ktorý je tu u nás v štúdiu Rádia Frontinus. Tento týždeň vyšla správa ohľadom riešenia križovatky pri Drevenej krave na Solinkách. Prestavba sa prezentuje ako niečo, čo zásadne pomôže súčasnej situácii. Ale ako môže pomôcť zápcham tvoriacim sa v smere od zberných surovín vybudovanie krátko odbočovacieho pruhu z Borovej? Skutočný prínosom by bolo, keby bol vytvorený odbočovací pruh doprava z Centrálny na Rudnayovu, prípadne z Rudnayovej na Centrálnu. Tak sa pýta poslucháč veľmi konkrétne, pokúšame sa to obaja predstaviť tú situáciu.“

Igor Choma: „Nie, ja túto situáciu samozrejme poznám, pretože som videl návrh, ktorý prezentoval pán Kapitulík, už dneska bol zmieňovaný ako záchranca najväčší odborník na dopravu vôbec. Predstavil to, dokonca nejaké videá prezentoval, že aké úžasné riešenie vynašiel. V tejto problematike sa venuje mesto niekoľko rokov, musím povedať niekoľko rokov preto, lebo za prvé, sú to priority, ktorým sa mesto musí venovať, toto zatiaľ nebola zásadná priorita, ale teraz je už naozaj čas, kedy mesto pristúpilo ku príprave projektovej dokumentácie, máme urobené nejaké dopravné generáli, máme urobený, máme urobené prieskumy, diskusie so Žilinskou univerzitou na túto tému. A stále nie je konečná verzia tejto križovatky dokončená. V každom prípade celú tú dopravnú situáciu, ktorá je, v smere od Vlčince, cez tú prvú križovatku, okolo zberných surovín, až ku Drevenej krave treba riešiť komplexne, či tam budú dva kruhácie, jeden na druhý budú naväzovať, budeme musieť riešiť odbočovanie doprava smerom do školy a tak ďalej, v každom prípade tento rok je na to, aby bola úplne dokončená projektová dokumentácia a ten budúci rok je, alebo by mala byť pripravená aj na realizáciu samozrejme po, vo verejnom obstarávaní.“

Anton Tkáčik: „Pán Choma, ako je to s kompostérmi, ktoré sa mali rozdávať do domácností? Bolo to povedané už veľmi dávno na schôdzi v Bytčici a do dnešného dňa sa tak nestalo.“

Igor Choma: „Toto, tento problém ma mrzí, najmä z toho pohľadu, že naozaj je to vec, ktorá sa pretrahuje pomaly dva roky. A už každá domácnosť, kde je rodinný dom, mala mať k dispozícii kompostér. Problém nie je u nás v meste, problém je opäť niekde v eurofondoch, pretože nebola vypísaná stále, ako by som povedal, teda tá možnosť žiadať o tieto kompostéry. My to stále tlačíme, sme na to pripravení, ale myslím, že v poslednom čase už sa to nejakým spôsobom rozbehlo a predpoklad je, že do polroka by mali byť kompostéry v každej domácnosti, ak sa teda niečo ešte neposuje.“

Anton Tkáčik: „Dobrý deň pán Choma, nemal by sa v národnej rade prijať zákon, že tí, čo tam sedia by mali aspoň raz za rok podrobiť psychologickým testom?“

Igor Choma: „Ja by som bol za. Kludne sa takému testu kedykoľvek prispôbím, alebo podrobím, pretože si myslím, že by to nebolo zlé. Mnohí z nás, poslancov, by takýmto testom neprešli.“

Anton Tkáčik: „Prečo sa nič nerobí na Bratislavskej ulici? Vyrastá tam nelegálna skládka, smrad, špina, potkany uprostred mesta, iba sľubujete, ospevujete, ako sa turisti dostanú pohodlne na Budatínsky hrad a skutek-utekl. Už aj železnice dokončili revitalizáciu, na čo sa robí územný plán mesta?“

Igor Choma: „Železnice nedokončili revitalizáciu, to v prvom ešte len ku nej pristupujú, čiže my jednoducho čakáme na to, kedy nebude dokončená revitalizácia tohto železničného úseku, ktorý sme už dnes takisto zmieňovali, čiže to je prvý predpoklad. Nie je pravda, že na Bratislavskej sa nič nerobilo, postupne miznú tie otravné škaredé domy na Bratislavskej ulici a ja myslím, že tento trend bude pokračovať, keďže aj ďalšie domy už vykazujú veľmi zlý statický stav. Takže ono jednoducho dôjde k tej vízii, ktorá je niekde zakotvená aj v územnom pláne, aj v ďalšom rozvoji mesta. A že tento

priestor bude priestorom, ktorý budú môcť v budúcnosti ľudia využívať práve na prístup na takzvanú žilinskú riviéru, to znamená na brehy Váhu a myslím si, že to bude v budúcnosti jeden z najkrajších kútov Žiliny.“

Anton Tkáčik: „Chcel by som sa spýtať na finančnú situáciu mesta, nakoľko je prezentované, že dlh mesta klesá, šetria sa finančné prostriedky. Kedy budú občania vidieť tieto prezentované výsledky v čistote a službách mesta?“

Igor Choma: „Súhlasím s tým, že do čistoty mesta by sa vždy mohlo dať viac a viac prostriedkov. Ja som dokonca za to, aby sme nešli do niektorých investičných projektov, ale naopak navýšili prostriedky na údržbu zelene a čistoty ako takej. Faktom je a keď pôjdete dnes na ulicu, tak sme po zime a vždy ten marec je naozaj mesiac, kedy vyzerá mesto najhoršie. Ešte jednak nie je zeleň žiadna, ešte sa to nerozkvitlo a na druhej strane vidno všetko to, čo po tej zime nebolo mať vidno, alebo by nemalo byť vidno. Sú to chodníky zašpinené teda od posypových materiálov, ktoré ešte nie sú upratané. Sú to ešte pozostatky všelijakých odpadkov, ktoré keď sneh zmizne, zrazu sa objavia a tak ďalej a tak ďalej. Mesto teraz nastúpilo a samozrejme začína čistiť, realizuje všetko to, čo treba. Vždy je 1. apríl ten termín, kedy sa začína očista mesta ako taká. Je to už dlhodobá stratégia mesta, ale v tomto prípade my sme začali už teraz. Faktom je, že peňazí by do čistoty mohlo ísť viac, faktom je aj to, že my sme tri roky pripravovali a rušili a znovu pripravovali verejné obstarávanie na toho, kto bude robiť a zabezpečovať čistotu v meste, tá súťaž už bola ukončená. Teraz ten nový, kto sa bude starať, nastupuje a som zvedavý, pretože podmienky sú úplne inak nastavené. Som zvedavý, ako sa toho zhostí a myslím si, že by to jednoducho v tom meste malo byť vidno, že tá starostlivo o zeleň, údržbu a čistotu bude iná ako doteraz.“

Anton Tkáčik: „Ďalšia SMS-ka, pán Choma, ste otcom nezmyselného a doslova výpalníckeho zákona, poplatok za rozvoj. Keď mladý človek, ktorý si chce postaviť rodinný domček týmto vašim zákonom musí zaplatiť tisíce eur. Pritom všetky inžinierske siete si platí každý sám, brzdiť rozvoju.“

Igor Choma: „Nebrzdíme rozvoju, ja predpokladám, že tento pán občan asi nie je z tohto kraja, už vôbec nie zo Žiliny, pretože Žilina takýto zákon nemá zavedený. Moja iniciatíva legislatívna, ktorou som zaviedol tento zákon hovorí o možnosti, nie o povinnosti a je len na poslancoch, či jednoducho takéto všeobecne záväzné nariadenie si schvália, alebo neschvália. V Žiline zatiaľ také prijaté nie je, my sme na túto tému rokovali a ešte budeme rokovať v priebehu tohto roka, pretože musí byť prijaté do konca roka, aby bolo platné od toho nasledujúceho. Uvidíme, či bude vôľa poslancov ísť do takéhoto zákona, ale filozofia je o tom, že ak sa buduje, ale týkalo sa to najmä developerov a výstavby obrovských bytových jednotiek, aby sa myslelo na to, že jednoducho musí developer zabezpečiť aj výstavbu súvisiacej infraštruktúry. Pokiaľ on toto nemá zákonnú povinnosť tak to musí urobiť mesto, ale ten developer mu musí dať na to peniaze. Samozrejme, že to má dopad aj na cenu výstavby rodinného domu, aj na cenu kúpy bytu, ale súvisí to naozaj s tým, že mesto musí mať nejaké prostriedky na to, aby vybuďovalo, vedelo vybudovať infraštruktúru, to znamená cesty, verejné osvetlenie, parky, jasle, škôlky, prípadne priestory pre obchody a tak ďalej, a tak ďalej, čiže tých dôvodov prečo áno je tam viac.“

Anton Tkáčik: „Aký je názor primátora na klientské centrum v Žiline, veľká vzdialenosť od centra, podmienky zamestnancov na prácu, parkovanie a tak ďalej?“

Igor Choma: „To, že je to vo vzdialenosti, alebo vo veľkej vzdialenosti od centra, myslím si, že nie je na škodu. Nie je na škodu, pokiaľ bude doprava zabezpečená tak, ako má byť zabezpečená a tá prístupnosť na toto miesto bude lepšia, ako by to bolo v centre mesta. Ja som názoru, že takéto klientské centrá majú byť mimo centra, pretože jednak dostaneme mnoho vozidiel a áut, ľudí z centra von, čiže to centrum nie je také zahltené a na druhej strane sa predpokladá, že klientské centrum musí vedieť vybaviť ľudí teda s tým, že majú možnosť zaparkovať, že majú možnosť prísť MHD-čkou a tak ďalej, a tak ďalej. Mám informácie a my sme to už samozrejme komunikovali pri príprave tohto nášho klientského centra, že môže byť problém s dopravou. I napriek tomu teda, že boli urobené štúdie dopravné a tak ďalej a tak ďalej, ktoré ukázali, že toto klientské centrum môže Na Vlčincoch fungovať tak, ako funguje, ukazuje, že tá prax je iná a bude treba urobiť ešte nejaké dopravné stavby alebo úpravy tak, aby tá situácia bola ešte lepšia. V každom prípade ale si myslím, že logika odsunu takéhoto klientského centra z centra mesta viac na perifériu má svoju logiku a opodstatnenie. Musí byť ale zabezpečená korektná doprava.“

Anton Tkáčik: „Je nemožné sedieť súčasne na dvoch najvýznamnejších stoličkách, parlamentnej i primátorskej a plnohodnotne vykonávať obe funkcie. Ak tvrdíte opak, nehorázne zavádzate.“

Igor Choma: „Ja nezavádzam. Ja túto funkciu takýmto spôsobom vykonávam osem rokov. Mnohokrát som už na túto tému aj pri tomto mikrofóne na tú tému hovoril. Ja nikoho nezavádzam. Každý z mojich voličov vedel, že som poslancom Národnej rady SR, mal možnosť ma zvoliť, alebo nezvoliť do funkcie primátora, čiže to nebolo o tom, či som chcel, alebo nechcel, to bolo o tom, či ma ľudia chcú, alebo nechcú i napriek tomu, že vedia, že som i poslanec národnej rady. Ja si naopak myslím, že ten, kto chce, vie zvládnuť tieto dve funkcie, samozrejme, že na úkor času, na úkor osobného voľna, na úkor rodiny mnohokrát a dnes už to nie je o dvoch platoch, aby bolo zrejmé, pretože ja mám za výkon funkcie primátora čistý plat 280 eur, čo veľmi málokto akosi vníma a každému je akosi to jedno, lebo však tak si to zaslúžiš. I napriek tomu, že ja tú prácu primátora robím naplno tak, ako sa to sluší a patrí. Čiže z tohto pohľadu, vážený poslucháč alebo ten, kto píše, verte, nezavádzam, že ja tú prácu robím tak, ako robím a myslím si, že pre mesto je úžitkom aj to, že som poslanec národnej rady, pretože ako poslanec národnej rady, či už z pohľadu legislatívneho viem urobiť a mnohokrát som tak urobil, urobiť niektoré úpravy zákonov. Alebo z pohľadu akéhosi lobbingu pri jednotlivých členoch vlády, toho pozitívneho lobbingu, vieme dostať viac peňazí do mesta, respektíve zbaviť sa dlžôb, respektíve urobiť tomu mestu lepšie, ako keby som poslancom národnej rady nebol.“

Anton Tkáčik: „Dobrý deň. Prečo sa ešte nezačala výstavba chodníka v Budatíne na hlavnej ceste smerom na Zádubnie po Ulicu biela? Poslucháčka zo Žiliny.“

Igor Choma: „Tento chodník takisto komunikujeme minimálne štyri roky, ak sa dobre pamätám. Faktom je, že my sme mali dlhodobu, alebo dávno už máme pripravenú projektovú dokumentáciu a tak ako pri takýchto stavbách, zásadným problémom je majetkoprávne vysporiadanie. Nemôže dostať stavebné povolenie až do momentu, kedy nemáte vysporiadané, vykúpené, alebo prenajaté pozemky na nejakú dlhú dobu. Z tohto pohľadu je zákon stavebný jednoznačný a preto sme ani nepristúpili k realizácii, pretože sme nemali všetky náležitosti na poriadku. My ako mesto si nemôžeme dovoliť stavať čierne stavby. Jednak proti tomu ako dlhé roky bojujem, aby nikto načierno nestaval a preto si neviem dovoliť, aby mesto stavalo čierne stavby a na druhej strane viem, že ten chodník je tam nesmierne potrebný, tento rok je ten, kedy sa začína a ten chodník aj zrealizuje, pretože máme všetky náležitosti už v poriadku.“

Anton Tkáčik: „Pán Choma, na jednej členskej schôdzi Smeru ste údajne povedali, že prečo by ste mali vysvetľovať svoje kauzy, veď ich až tak veľa nie je. Veď vraj aj váš predseda nemá veľa vysvetlených káuz, predpokladám, že to zapriete, no ak nie, ako ste to potom mysleli? A či ste to vôbec povedali?“

Igor Choma: „Ja netuším, či som niečo takéto povedal, ja sa za svoje kauzy nehanbím, pretože ja ani o nejakých zásadných kauzách neviem. Veď ono je otázka, čo je to kauza? Kauza? Čo je to kauza, hej? Ak má niekto pocit, že kradnem, tak nech dá na mňa trestné oznámenie. Doteraz nikto tak neurobil, pretože žiadny relevantný dôvod na to nebol a ja opätovne aj takto verejne prehlasuje, že nikdy som nejakým spôsobom nekradol, ani som, nemám pocit, že by som robil tomuto mestu zle. Jediná kauza, ak sa to dá zobrať za kauzu bola kauza nákupy auta pre primátora alebo primátorského auta, ktoré stálo 67000 po druhej súťaži. Ale jeho hodnota bola 130000. Ak toto niekto považuje za kauzu, nech sa páči, môže dať na mňa kľudne trestné oznámenie. Jediná otázka, ktorá v tejto súvislosti môže vzniknúť je v súvislosti s tým, či mesto potrebuje alebo primátor, či potrebuje takéto auto, alebo, či by mu stačilo niečo úplne jednoduchšie. O tomto sa môžeme baviť. Je to otázka pohľadu na vec, ale isto nie je o kauze ako takej.“

Anton Tkáčik: „Ako je to s prerábkou kultúrneho domu v Bytčici. Bolo spomínané, že je vypracovaná štúdia, kedy sa reálne pristúpi k rekonštrukcii? Ďakujem.“

Igor Choma: „Štúdia bola vypracovaná, tento rok sa bude spracovávať projektová dokumentácia a až do projektovej dokumentácie stavebné povolenie, predpokladám, že k úplnej realizácii rekonštrukcie kultúrneho domu v Bytčici sa pristúpi buď na konci roka alebo v budúcom roku.“

Anton Tkáčik: „Tu je otázka napríklad, každého viete z opozície pomenovať, kde bol na fotke, ale že Fico mal priamo na úrade vlády ľudí z mafiánskeho prostredia, to vám nevádí?“

Igor Choma: „Po prvé, neviem, či to boli ľudia z mafiánskeho prostredia. Dnes každý je múdry, lebo niečo povedala Nicholsonová, niečo povedal Matovič a každý to berie automaticky za pravdu, pritom toto pravda vôbec byť nemusí. Ja už som dnes povedal, že bolo nešťastím, zdá sa, mať pri sebe na úrade vlády na mieste poradcu pani Troškovú. To je celé. Za toto ale zobral kompletne zodpovednosť pán premiér, ktorý odstúpil, nielen kvôli tomuto, ale aj kvôli celospoločenskej situácii, v ktorej, tej situácii samozrejme mám na mysli to, že celé neprispela ani kauza pani Troškovej.“

Anton Tkáčik: „Vážený pán primátor, chcem sa opýtať, či plánujete odstrániť nedostatky na tlačivách grantového systému mesta Žilina, projektov časti A, ktoré sú vypracované zmätočne a v rozpore s uzatvorenou zmluvou. Je tragédiou a hanbou pre mesto Žilina, že poslanec, ktorý bol privolaný pred vyšetrovateľa, nehovoril pravdu a klamal. Pýtam sa, ako sa bude požiadavka riešiť a kedy?“

Igor Choma: „Toto je predpokladám otázka od pána Horváta z Brodna, ktorý dlhodobo takýmto spôsobom sa snaží upriamiť pozornosť niekam inam a nie na to, že on zásadným spôsobom zneužil dotácie, ktoré mu boli poskytnuté. Takže už sa dokonca obracal na súd, zatiaľ je všetko v polohe, kedy všetko prehral, nemá zmysel na túto tému komunikovať ďalej. Tlačivá sú vypísané korektne, pretože ak 99,9% tých, ktorí žiadajú nemá s tým problém, iba 0,1% obyvateľov, tak asi je problém niekde inde.“

Anton Tkáčik: „Ktorí poslanci mestského zastupiteľstva navrhli a schválili zvýšenie svojich plátov o 100% a ktorí poslanci boli v SDKÚ?“

Igor Choma: „Ja teraz si nepamätám, ktorí boli v SDKÚ, ale väčšina z tých, ktorí sú dnes nezávislí, v nejakých stranách predtým samozrejme boli. Je móda byť dnes nejakým nezávislým, hej, i keď z môjho pohľadu je to katastrofa, keďže potom prakticky ani nemáte na zastupiteľstve v rámci grémia s kým rozprávať. Musíte sa rozprávať buď so všetkými, alebo sa neviete rozprávať s nikým. Tá prvá otázka bola aká, že?“

Anton Tkáčik: „No, to sa týkalo tých tlačív.“

Igor Choma: „Nie, nie, v súvislosti, koľkí boli z SDKÚ a predtým...“

Anton Tkáčik: „Pardon, čo sa týka tohto, ja už som čítal ďalšiu otázku, takže zvýšenie plátov, koľkí boli za?“

Igor Choma: „Aha, no tak samozrejme to zvýšenie plátov, niektorí poslanci boli proti, zásadne proti zvyšovaniu plátov, niektorí poslanci to veľmi tlačili. Zásadným garantom zvýšenia 100% bol pán poslanec Sokol zo Sulíniok, ktorý má pocit, že jeho práca, ktorú vykonáva pre mesto, bola nedostatočne ocenená a že si zaslúži plat 500 eur za výkon práce poslanca, ktorý len pracuje ja neviem, by som povedal dva dni do mesiaca. Môj pohľad na túto vec je dlhodobo prezentovaný, ja si nemyslím, že poslanci mestského zastupiteľstva si zaslúžia plat 500 eur za svoj výkon funkcie, pretože na česť výnimkám a tu by som povedal, že traja- štyria naozaj pracujú veľmi systematicky a intenzívne. Všetci ostatní by si takýto plat nezaslúžili, keby som im mal dať ja.“

Anton Tkáčik: „Som matka, mám problém prejsť s kočíkom po chodníku na Vlčincoch. Autá tu stoja na chodníkoch, vodiči sú leniví hľadať parkovacie miesto, robte s tým niečo.“

Igor Choma: „S týmto, problematika parkovania je samozrejme veľmi zložitá, veľmi náročná a nie je to len problém nášho mesta, ale problém všetkých miest. Zo zákona parkovať môžu na chodníku, pokiaľ je tam zachovaný ten nejaký priestor 1,5 metra od budovy alebo nejakej inej nehnuteľnosti tak, aby sa tade dalo prejsť a nemôžeme zamedziť. Faktom je, že niektorí zneužívajú situáciu, parkujú tam, kde by parkovať nemali, mestská polícia chodí, robí poriadok v rámci možností, ktoré má, najmä kapacitných, pretože naozaj mestský policajt alebo mestská polícia nemôže byť úplne všade. Problém parkovania ako takého, ja som pred štyrmi rokmi predstavil nejakú víziu takého pilotného projektu, ako by parkovanie malo vyzeráť aj na sídliskách, čiže vieme, ako by sme to spraviť mali, zatiaľ nebola prijatá ani verejnosťou, nebola prijatá ani mestským zastupiteľstvom, ale som si vedomý a už to je aj vidno jednoducho, že aj poslanci budú musieť prehodnocovať svoje názory a zbytočne sme opäť stratili štyri roky na nejakú absolútne neopodstatnenú diskusiu, pretože dnes mohol byť na sídlisku poriadok. Nemali by tam a neparkovali by tam autá, ktoré tam parkovať nemajú, to znamená dodávky, firemné autá a tak ďalej, a tak ďalej, bol by vytvorený priestor pre všetkých rezidentov, boli by už postavené parkovacie domy napríklad, keď hovoríme o Sulinkách, okolo Centrálnej ulice, lebo celý systém parkovania by bol pilotne urobený a dnes dokončený.“

Anton Tkáčik: „Dobrý deň pán Choma, chcem sa opýtať, myslíte si, že opatrovatel'ky vo vašom rezorte sú dostatočne ohodnotené?“

Igor Choma: „Opatrovateľky v rezorte?“

Anton Tkáčik: „No, to tu nie je práve dopísané, takže...“

Igor Choma: „Ale dobre, môžem sa na to pozrieť teda z pohľadu mesta, takže máme naozaj niekoľko opatrovateliek a nie je ich málo, pretože tých sociálnych služieb poskytuje mesto naozaj veľa. Nemyslím si, že táto práca je plnohodnotne ocenená a do budúcnosti isto s tým treba niečo robiť. My zatiaľ vychádzame naozaj len z legislatívy platnej a z platných stupňových taríf, ktoré máme

k dispozícii a nevieme v tejto chvíli to riešiť inak, ale ak hovoríme o mojom názore, myslím si, že by si zaslúžili viac.“

Anton Tkáčik: „A tu je reakcia zas na iné vaše slová ešte z prvej polhodiny. 95% smerákov podľa vás je neskorumpovaných a tých ostatných 5% sú ktorí?“

Igor Choma: „To ja neviem, ktorí to sú. Ja som strelil takéto číslo, aby som dal do pozornosti ten obrovský nepomer, pretože každý, kto rozpráva o tom, že každý smerák je zlodej, hovorí o 100% zlodejov. A toto je to nespravodlivé, ja neviem samozrejme, či je ich 95% alebo 99,5%, to teraz nie je podstatné. Ja som chcel dať do pozornosti všetkým normálnym, slušným ľuďom, že v Smere existuje alebo má členskú základňu neviem či 15000 členov a z tých 15000 členov, určite sa nedá povedať o každom, že je zlodej, práve naopak. Sú to slušní, normálni a poctiví pracovití ľudia.“

Anton Tkáčik: „Pán primátor, to čo ste zasa vymysleli za špinavosť voči ZŤP občanom? Prečo si musím dobiť čipovú kartu na MHD 15 eurami jednorazovo na celý rok? Nikdy tie jazdy za rok neprevozím? Popotom nech si ľudia kúpia cestovný lístok na vlak do Bratislavy a pri tom nevie, či bude cestovať.“

Igor Choma: „Neviem, či tu hovoríme o špinavosti, jednoducho takéto sú regule. Či niekto prejazdí 15 eur za rok, alebo neprejazdí, ťažko v tejto chvíli povedať. My sme nastavili nejakým spôsobom systém aj pre zdravotne ťažko postihnutých, ktorí majú cestovanie zadarmo. Tú čipovú kartu, ak si musia zaplatiť, tak asi je tam nejaký dôvod v tejto chvíli, prečo ju zaplatiť musia, ale nemyslím si, že 15 eur je takých, ktoré za rok, teda hovoríme o roku spoplatnenia nejakým spôsobom MHD. Ale neviem ani, či je to celkom pravda, musím sa na to pozrieť, v tejto chvíli by som nechcel zavádzať.“

Anton Tkáčik: „Milí poslucháči, tých otázok tu je naozaj veľmi veľa, je mi ľúto, nedokážeme na všetky odpovedať, nedokážem ich všetky prečítať, lebo čas určený pre Debatu na telefón, dnes vypršal aj keď trebárs píšete, že chcete, aby relácia pokračovala, že aj tak po relácii púšťame pesničky, nuž áno, ale máme takú programovú štruktúru a druhá vec je, tých 90 minút nie je zas až také jednoduché odsedieť v tom štúdiu ani pre hosta, ani pre moderátora a zas môžete sa venovať aj niečomu inému, veď je nedeľa, tak môžete ten nedeľný obed ešte vyšperkovať. Ale to už samozrejme zľahčujem, prajem vám všetko dobré za, do najbližších hodín, do najbližších dní, pretože je pred nami Veľká noc a myslím si, že aj priestor na to, aby sme sa trochu stíšili a aby sme sa trochu viac zamysleli. Samozrejme, môžeme diskutovať aj naša relácia bude pokračovať. Po Veľkej noci si upresníme ešte všetko, čo sa týka termínov, hostí. Ale ja by som teraz chcel poďakovať za návštevu v štúdiu a za čas nášmu hosťovi Igorovi Chomovi.“

Igor Choma: „Ja chcem takisto poďakovať pán redaktor, nielen vám, ale aj poslucháčom, že počúvali túto reláciu a možno sa aj ospravedlniť, ak som zvýšil hlas, pretože niektoré otázky sú, pôsobia veľmi emotívne a ja som človek emotívny a niekedy mám pocit, že musím to proste dôraznejšie povedať, ako by sa možno žiadalo, ale každopádne, všetko to, čo som povedal, za tým si stojím a myslel som to úprimne.“

Anton Tkáčik: „Takže milí poslucháči naozaj už krásnu nedeľu, Veľkú noc prežité tak, aby ste po Veľkej noci si povedali, že ste ju prežili tak ako ste si predstavovali a naozaj peknú nedeľu a dopočutia.“

Igor Choma: „Dopočutia.“

11:01:43 Debata na telefón, koniec programu / Rádio Frontinus, zvukový predel / Hudobný blok /

11:32:45 – 11:38:01 Euromagazín, začiatok programu, Informácie o zdanení medzinárodných spoločností podľa návrhu Európskej únie.

11:38:02 Hudobný blok /

11:41:11 – 11:41:43 Reklamný blok /

11:41:44 Upútavky na vlastný program / Hudobný blok /

12:00:22 koniec záznamu

* * *

Podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.: „Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Pojmy objektívnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z., ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

* * *

Účastník konania odvysielal dňa 25. 3. 2018 v čase o cca 9:30 hod. na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus program *Debata na telefón*. *Debata na telefón* je politicko-publicistický program, v ktorom je vždy poskytnutý priestor jednému zástupcovi slovenskej politickej scény, aby prezentoval svoje názory a postoje. Relácia bola rozdelená do troch hlavných častí. V prvej kládol hosťovi otázky moderátor, v druhej naživo telefonujúci poslucháči a v poslednej časti čítal moderátor SMS správy a e-maily poslucháčov. V predmetnom vydaní programu bol jediným hosťom poslanec NR SR za Smer – SD a úradujúci primátor mesta Žilina Igor Choma, ktorý sa vyjadroval najmä k súčasnej politickej situácii na Slovensku, jeho pôsobeniu ako poslanca NRSR a v neposlednom rade i k aktivitám v regionálnej politike spojeným s výkonom funkcie primátora mesta Žilina.

Správne konanie č. 781/SKO/2018 bolo začaté z dôvodného podozrenia, že účastník konania takto odvysielaným programom porušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť politicko-publicistických programov. Vysielateľ je povinný rešpektovať zákonnú požiadavku vyplývajúcu z § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., t.j., aby politicko-publicistické programy boli objektívne a nestranné a aby názory a hodnotiace kritériá boli oddelené od informácií spravodajského charakteru. Na základe § 5 ods. 1 písm. g) v spojení s § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je Rada povinná preskúmať, či odvysielaný program spĺňal požiadavku objektívnosti a nestrannosti.

Tematický obsah programu tvorili viaceré aktuálne spoločensko-politické otázky, ako i otázky týkajúce sa regionálnej politiky mesta Žilina, ku ktorým sa vyjadroval do programu pozvaný hosť, Igor Choma, poslanec NR SR za Smer – SD a primátor mesta Žilina. Hosť v rámci programu hodnotil situáciu na domácej politickej scéne (vražda novinára, občianske protesty, odstúpenie ministra vnútra R. Kaliňáka a premiéra R. Fica, vymenovanie novej vlády) a vyjadroval sa k úspechom strany Smer – SD a k témam súvisiacim s politikou mesta Žilina (zadlženosť mesta, problémy so železničnou stanicou a jej rekonštrukciou, vybudovanie parkovacích miest v okolí vlakovej a autobusovej stanice, či problematika športovísk a rozostavaných športových hál v Žiline).

Vo svojich stanoviskách k daným témam a pri deklarovaní svojich postojov sa hosť počas celého trvania programu v rôznych súvislostiach vyhradzoval voči opozičným stranám, konkrétnym aktívnym i bývalým politikom na regionálnej i celonárodnej úrovni, a taktiež voči konkrétnym podnikateľom a developerom z regiónu.

Igor Choma otvorene kritizoval konkrétne osoby:

- predstaviteľov opozície **Igora Matoviča, Borisa Kollára, Richarda Sulíka a Luciu Nicholsonovú**
(„Čo sa týka toho vystupovania pána Matoviča, ja som hlboko presvedčený, že to je psychopat, ja to a stojím si za tým, čo hovorím, pretože mám možnosť ho vidieť naživo, mám možnosť ho vidieť aj mimo kamier, takže viem, čo je to za človeka“;
„A to, že Matovič je daňový podvodník, to už je vec všeobecne známa, to že takýto človek zneužíval vlastnú mamu na daňové podvody, to je úplne scestné, ale chcem povedať, ľudia to vidia“;

„Pritom nevádi pánovi prezidentovi, ani nikomu z novinárov a zatiaľ som tak nijako nepocítil, že pán Kollár má fotografiu preukázateľne s mafiánmi. Toto pán prezident nikde nijako nepretrakoval, naopak ako prvého si ho zavolať diskutovať na tému ako opozičného lídra. Pán Sulík, video s Kočnerom tak isto nevádi pánovi prezidentovi“;

„A som rád, že sa o tom čím menej hovorí, pretože tým, že sa o tom málo hovorí, že pán policajný prezident nemusí každý deň nejakému Matovičovi odpovedať, alebo hysterke, jak sa volá, tá pani Nicholsonová, odpovedať na nejaké otázky, lebo má čas na svoju prácu.“),

- bývalého primátora Žiliny **Jána Slotu** („Jednak to súvisí s tým, že za Slotu sa predalo úplne všetko, čo sa predat dalo vrátane autobusového nástupišťa, ktoré tiež mimochodom nevyzerá nijako úžasne, pretože za posledných 100 rokov sa tam nič neinvestovalo, nič neurobilo.“),
- bývalého predsedu vlády SR **Mikuláša Dzurindu** („Ak hovoríme o Mochovciach a Javyse ja naozaj nemám veľa informácií o tom, čo Mochovce a čo Taliani, ale spomenuli ste Talianov v súvislosti teraz nie s mafiou, ale Taliani ako majitelia, spýtajte sa Dzurindu, ktorý sprivatizoval celé elektrárne, vrátane, dostali sa Taliani aj k Mochovciam a prečo to tak dlho trvá a aké máme problémy, ja v tejto chvíli neviem.“),
- bývalého poradcu ministra dopravy a terajšieho poslanca Zastupiteľstva Žilinského samosprávneho kraja a Žilinského mestského zastupiteľstva **Martína Kapitulíka** („No s tým, teda ja som samozrejme počúval túto reláciu a máte na mysli pravdepodobne, keď tu bol pán poslanec Kapitulík, ktorý sa zásadne priživuje na takýchto témach, hoci nikdy v živote žiadnu vec nedotiahol dokonca“),
- bývalého ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja **Jána Figel'a** („Takto boli nastavené PPP balíky. Ak sa dobre pamätáte, keby ich nebol Figel' zrušil, tak v 2016 my by sme dnes mali kompletne diaľnicu ukončenú“; „Opakujem D1 a R1 mali byť cez PPP projekty, ktoré Figel' v nejakom čase zrušil, napriek tomu, že krátko pred zrušením tohto tendra dostal mimoriadne výhodnú ponuku od konzorcií, naozaj mimoriadne výhodnú a všetko ostatné by teda išlo z iných zdrojov. A mohli by sme byť s diaľnicami podstatne ale podstatne ďalej.“),
- poslanca Žilinského mestského zastupiteľstva **Miroslava Sokola** („Zásadným garantom zvýšenia 100% bol pán poslanec Sokol zo Sulíniok, ktorý má pocit, že jeho práca, ktorú vykonáva pre mesto, bola nedostatočne ocenená a že si zaslúži plat 500 eur za výkon práce poslanca, ktorý len pracuje ja neviem, by som povedal dva dni do mesiaca.“),
- podnikateľa **Georgeho Trabelssieho** („Mrzí ma a mnohokrát sa ukazuje aj to teda, že pán Trabelssie vplyva na chod mesta cez svojich poslancov, jedným z nich je rozhodne pán Kapitulík, ktorý vždy zastával jeho názory a vždy zastával akoby jeho záujmy. Mrzí ma, že pán Trabelssie má takýto vplyv. A on ho rozhodne má, pretože cez peniaze sa naozaj ten vplyv mnohokrát nejakým spôsobom nariadiť dá.“; „No, spýtajte sa majiteľa, pána Georga Trabelssie, čo chce s Korytnačkou robiť, lebo tak ako sa mu dostala do rúk od čias pána Slotu, tak sa absolútne nič nespravilo, i keď tam nejaké CVC-čko prezentuje, že tam má vybudované športovisko, myslím si, že je to všetko na úkor akéhosi hrany zákona, pretože podľa môjho názoru tá hala išla do rekonštrukcie, do dnešného dňa nebola skolaudovaná, má obrovské množstvo problémov.“),
- podnikateľa **Mariána Horváta** z Brodna („Toto je predpokladám otázka od pána Horváta z Brodna, ktorý dlhodobo takýmto spôsobom sa snaží upriamiť pozornosť niekam inam a nie na to, že on zásadným spôsobom zneužil dotácie, ktoré mu boli poskytnuté. Takže už sa dokonca obracal na súd, zatiaľ je všetko v polohe, kedy všetko prehrá, nemá zmysel na túto tému komunikovať ďalej.“)

Celkovo možno zhodnotiť, že jeho vyjadrenia vo vzťahu k opozícii či aktívnym i bývalým politikom na celonárodnej a regionálnej úrovni a miestnym podnikateľom mali silne negatívny charakter, v niektorých prípadoch vyjadrenia dosahovali až intenzitu invektív (Igor Matovič označený ako *psychopat* a *daňový podvodník*; Lucia Nicholsonová ako *hysterka*) a vyskytovali sa kontinuálne počas celého programu v súvislosti s rôznymi diskutovanými témami.

Účelom ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) je zabezpečiť reálnu možnosť pre recipientov informácií vytvoriť si na predmetnú tému ucelený názor, čomu korešponduje povinnosť vysielateľa poskytnúť divákovi čo najširšie a najobjektívnejšie informácie. Voči predmetným vyjadreniam nebolo v rámci programu zabezpečené stanovisko takto kritizovaných subjektov. Rada sa už opakovanne zaoberala

zachovaním objektivity a nestrannosti politicko-publicistických programov v prípade, ak je obsahom programu politická diskusia len s jedným politickým predstaviteľom, resp. len s politickými predstaviteľmi jedného politického spektra. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že v záujme splnenia si povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť politickopublicistických programov podľa § 16 ods. 3 písm. b) nemusí mať takýto program nevyhnutne zastúpenie dvoch hlavných prúdov v rámci politickej reprezentácie SR, teda opozície a vládnej koalície. Postačujúcim je pokiaľ moderátor programu svojím aktívnym moderovaním zabezpečuje názorovú oponentúru a kriticky vyvažuje subjektívne vyjadrenia hosta.

V tejto súvislosti je dôležité upozorniť na skutočnosť, že predmetom posudzovania zo strany Rady vo vedenom správnom konaní nie je skúmanie pravdivosti programom podaných skutočností, nakoľko do kompetencie Rady nie je žiadnym právnym predpisom zverené skúmať pravdivosť, či nepravdivosť informácií, ktoré boli odvysielané. Riešenie takejto sporovej situácie prislúcha všeobecným súdom. Požiadavka pravdivosti je len jedným z hodnotiacich kritérií pri posudzovaní objektivity programu a pre konštatovanie porušenia povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) nie je nevyhnutné konštatovať aj nepravdivosť odvysielaných informácií. Obsah programu tvorili v prevažnej miere výhradne hodnotiace komentáre, pri ktorých je posudzovanie pravdivosti absolútne vylúčené. V programe prezentované názory na rôzne spoločenské kauzy nemožno označiť za objektívne pravdivé, avšak ani nepravdivé. V prípade prezentovania takýchto kontroverzných tém je posúdenie pravdivosti, resp. relevantnosti vecou subjektívneho vnímania. Názory a predstava o správnosti a pravdivosti v programe prezentovaných vyjadrení sa tak, ako to je politike vlastné, v jednotlivých politických spektrách líšia. Pre naplnenie požiadavky objektivity a nestrannosti politicko-publicistického programu, ktorý pojednáva o kontroverzných témach nie je nevyhnutné prezentovať výhradne objektívne a podložené informácie, je však potrebné zabezpečiť názorovú pluralitu tak, aby si poslucháč mohol vytvoriť ucelený názor na predmetnú kauzu a ponúknuť mu viaceré, pre danú tému relevantné skutočnosti.

V záujme zabezpečenia objektivity a nestrannosti programov, do ktorých je ako hosť pozvaný len jediný zástupca politického spektra je potrebné, aby boli ním prezentované informácie vyvažované moderátorom, alebo iným spôsobom, nie je však nevyhnutné, aby priamo v programe vystupoval aj politický oponent. Na základe v programe odznennej kritiky tak bolo nevyhnutné v záujme zachovania objektivity a nestrannosti zabezpečiť konfrontáciu vyhranených názorov I. Chomu či už prezentovaním stanoviska dotknutých osôb, alebo názorovou oponentúrou, ktorú by poskytoval moderátor. Zo záznamu vysielania, ako i prepisu/popisu skutkového stavu vyplýva, že moderátor hosta vo vzťahu ku kritickým vyjadreniam v rámci programu zvlášť nekorigoval, bol skôr pasívny a do jeho vyjadrení nezasahoval.

V súvislosti s úlohou moderátora v obdobných prípadoch poukazuje Rada na záver NS SR vyjadrený v Rozsudku sp. zn. 4 Sžo/13/2012, cit.: *„Úloha moderátora je v predmetnom programe nepochybne dôležitá pri usmerňovaní samotného priebehu diskusie a v prípade potreby je jeho úlohou upozorniť diskutujúcich na neprítomnosť diskusiou dotknutej osoby a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany.“*, či na záver Krajského súdu v Bratislave konštatovaný v rozsudku sp. zn. 5S 164/2012-105, cit.: *„V diskusii nebol prítomný politický reprezentant druhej názorovej skupiny danej problematiky, a teda bolo úlohou moderátora programu usmerňovať diskusiu, upozorniť diskutujúcich v prípade, že ich vyjadrenia smerovali voči konkrétnym subjektom či osobám, ktoré neboli prítomné v štúdiu, a teda nemohli na ne reagovať.“*

Zo záznamu vysielania, ako i prepisu/popisu skutkového stavu vyplýva, že posudzovaný program obsahoval časovo obsiahle monologické výstupy, v ktorých I. Choma prezentoval kritické vyjadrenia, ktoré neboli nijakým spôsobom vyvažované či korigované zo strany moderátora, a to ani z obsahového, a ani časového hľadiska. Korekciu vyjadrenia hosta Rada zaznamenala len v úvode programu, kedy otázka moderátora Antona Tkáčika smerovala k hodnoteniu situácie na domácej politickej scéne (vražda novinára, občianske protesty, odstúpenie ministra vnútra R. Kaliňáka a premiéra R. Fica, vymenovanie novej vlády), cit.:

Igor Choma: „...akonáhle sa stala vražda, viac-menej boli pripravení predovšetkým opoziční poslanci a začali každý predvádzať nejakú svoju teóriu za ktorú samozrejme vždy bol zodpovedný Fico a Kaliňák. Toto nebolo korektné, ani do dnešného dňa si myslím, že to nie je korektné, pretože sa môžeme potom dostať k otázkam, komu to vlastne vyhovovalo, keby to bolo takto, aké by to bolo, keby to bolo takto? A z dnešného stavu poznania, ja mám na to svoj názor a je taký, že veci sa nedejú náhodne, myslím, že takéto veci sa nedejú náhodne, ale z toho, a dnes vidím, si nemyslím, že by mal záujem Smer alebo ktokoľvek zo Smeru takéto niečo urobiť, to je strašné, to je neprípustné, neprijateľné a opakujem, ten úžitok dnes ťaží z toho úplne niekto iný...“

Anton Tkáčik: „Zas na druhej strane zhromaždenie Za slušné Slovensko boli organizované ľuďmi, ktorí nie sú organizovaní v politických stranách, takzvaná občianska spoločnosť sa ozvala, takže zas neviem, či je úplne korektné celú tú situáciu pripisovať len na vrub opozície...“

Z uvedeného vyplýva, že hosť z pohľadu stránickej príslušnosti kritizoval opozičných politikov za ich vyjadrenia v súvislosti s protivládnyimi protestmi, pričom moderátor promptne podotkol, že protesty neboli organizované politikmi.

Funkciou moderátora v prípade politickej diskusie len s jedným politickým predstaviteľom je svojimi argumentmi vyvažovať a konfrontovať jednostranné názory. Po vyššie citovanom úvodnom slove však moderátor v rámci rozoberania aktuálnych spoločensko-politických otázok i v rámci analýzy problematických tém regionálnej politiky mesta Žilina nijakým spôsobom na kritické a negatívne názory či vyjadrenia host'a nereagoval, do témy nezasahoval, nekládol doplňujúce otázky, resp. neuvádzal možné protiargumenty iného názorového spektra, ani host'a neupozornil na neprítomnosť osôb, voči ktorým smerovali kritické vyjadrenia.

Po úvodnej časti programu moderátor kladie hosťovi otázku o ďalšom možnom vývoji v strane Smer, pričom I. Choma prezentuje úspechy strany Smer a spomína zmenu vládnych predstaviteľov, ďalej vyslovuje hodnotenie opozičných politických strán, cit. „A je tu priestor teraz dva roky, aby ukázal Smer alebo nová vláda, že či to vie, alebo chce robiť inak, lepšie povedzme, na druhej strane je tu priestor pre možno opozíciu, aby sa za ďalšie dva roky nejako sformovala, pretože mnoho ľudí vníma túto situáciu aj tak, že dobre teda predčasné voľby, ale koho ideme voliť? Ako naozaj táto otázka veľmi často padá. Koho máme voliť, Matoviča, Kollára, Sulíka? V tejto súvislosti mňa napadá ešte jedna vec a nedá mi ju nepovedať a súvisí teda s menovaním, nevyimenovaním pána Ráža do funkcie na základe jednej fotografie, na základe fotografie s pánom Kaliňákom, ktorá bola urobená v roku 2011, to znamená v čase, keď Kaliňák nebol ministrom, naopak po prvom volebnom období bol ministrom váženým, myslím si, že mal veľmi dobrú reputáciu, nebol závadová osoba a tak ďalej a na nejakej oslave bol nejaký pán Ráž úplne korektný a tak ďalej. Na základe tejto fotografie verejnosť a predovšetkým pán prezident povedal, že nie, že nesúhlasí s nomináciou. Pritom nevádi pánovi prezidentovi, ani nikomu z novinárov a zatiaľ som tak nijako nepocítil, že pán Kollár má fotografiu preukázateľne s mafiánmi. Toto pán prezident nikde nejako nepretrakoval, naopak ako prvého si ho zavolať diskutovať na tému ako opozičného lídra. Pán Sulík, video s Kočnerom tak isto nevádi pánovi prezidentovi. Mne to osobne vadí, že vadí jedna fotografia s Kaliňákom na oslave v čase, keď minister ministrom nebol, to mne vadí. A to, že Matovič je daňový podvodník, to už je vec všeobecne známa, to že takýto človek zneužíval vlastnú mamu na daňové podvody, to je úplne scestné...“

V rámci vyššie citovanej repliky host'a Igora Chomu odznelo viacero kontroverzných a kritických vyjadrení vo vzťahu k súčasným opozičným politikom - **R. Sulík** hosť vystavil kritike v súvislosti s odhalením a zverejnením videí, na ktorých je zaznamenaný jeho rozhovor s podnikateľom M. Kočnerom o politike, koalíčných partneroch aj o voľbe generálneho prokurátora; **I. Matovič** bol hosťom označený ako daňový podvodník, ktorý na účely spáchania podvodov zneužil vlastnú matku a v súvislosti s osobou predsedu politického hnutia SME RODINA **B. Kollárom** upozorňuje I. Choma na jeho styky v mafiánskych kruhoch. Moderátor na uvedené, hosťom vyslovené kritické vyjadrenia či názory nijakým spôsobom nereagoval ani ich nevyvažoval doplňujúcimi otázkami prezentujúcimi možné protiargumenty iného názorového spektra. Hosť a neupozornil na neprítomnosť kritizovaných osôb v štúdiu a ich nemožnosť brániť sa. Po obsiahlom monológovi I. Chomu moderátor tému politickej situácie uzavrel slovami, cit.: „Myslím, že k aktuálnej politickej situácii sme sa dnes my dvaja venovali

dost', naši poslucháči sami rozhodnú o tom, či chcú na túto tému počuť viac, po desiatej hodine prídu na čas, na rad telefonáty a potom o pol jedenástej esemesky a e-maily.“ a kontinuálne prešiel k téme aktuálneho stavu zadlženosti mesta Žilina. Host'ovi kladie otázku týkajúcu sa zhodnotenia aktuálnej finančnej kondície mesta Žilina.

Ďalej sa A. Tkáčik pýta host'a na situáciu ohľadne železničnej stanice a jej rekonštrukcie a parkovania pri autobusovej a železničnej stanici. Vo svojej odpovedi I. Choma deklaruje svoje snahy o riešenie situácie, pričom okrem iného uvádza aj meno poslanca Mestského zastupiteľstva v Žiline **M. Kapitulíka**, ktorý podľa jeho názoru v tomto ohľade bráni rozvoju mesta, cit. „... *keď tu bol pán poslanec Kapitulík, ktorý sa zásadne priživuje na takýchto témach, hoci nikdy v živote žiadnu vec nedotiahol dokonca...*“. Kritike v tejto súvislosti vystaví i osobu bývalého primátora **J. Slotu**, ktorý podľa I. Chomu za svojho úradovania predal väčšinu majetku vo vlastníctve mesta, v dôsledku čoho mesto nenapreduje, cit.: „*Nevieme, poviem zase úprimne, že nevieme, pretože ak poznáte situáciu, ktorá je okolo Žiliny, tak pre parkovacích miest, alebo možnosť pre výstavbu parkovacích miest alebo parkovacích domov je žalosť málo. Jednak to súvisí s tým, že za Slotu sa predalo úplne všetko, čo sa predat' dalo vrátane autobusového nástupišťa, ktoré tiež mimochodom nevyzerá nijako úžasne, pretože za posledných 100 rokov sa tam nič neinvestovalo, nič neurobilo.*“

Ďalšou otázkou sa moderátor posúva k téme športovísk a rozostavaných športových hál v meste Žilina. V tejto súvislosti I. Choma predstavuje poslucháčom program svoje návrhy riešenia danej situácie, pričom okrem iného uvádza, že problematickou osobou je podnikateľ a developer **George Trabelssie** a niektorí, bližšie nemenovaní mestskí poslanci, cit. „*No, spýtajte sa majiteľa, pána Georga Trabelssie, čo chce s Korytnackou robiť, lebo tak ako sa mu dostala do rúk od čias pána Slotu, tak sa absolútne nič nespravilo, i keď tam nejaké CVC-čko prezentuje, že tam má vybudované športovisko, myslím si, že je to všetko na úkor akéhosi hrany zákona..., ...nie je to v polohe takej, že mesto nechce, je to v polohe takej, že sú tam neprijateľné podmienky a pán Trabelssie nám chce halu predat', ale tak, že nám povedal, ja vám dovoľm vstúpiť do tej haly, aby ste si urobili súdnoznalecký odhad až vtedy, keď sa zaviazete, že ju kúpite. No tak ale nemôžete kupovať mačku vo vreci, to sa proste nedá, to sa nepatrí a ja pokladám takéto jednanie za absolútne neprijateľné..., ...mňa ale mrzí to, že poslanci, ja musím povedať, lebo to na poslancoch to všade zastalo, nemajú ochotu diskutovať ďalej o tom, akým spôsobom rozvíjať šport v súvislosti s výstavbou nového športového areálu..., . My sme dnes skončili na žabomyších vojnách poslancov, kedy je povedané, oni nechcú, lebo to je zlé, to si Choma vymyslel, lebo chce na tom zarobiť, mne to je úplne jedno..., ...čo je totižto dôležité pre poslancov a tak to vyplynulo aj minulý rok? Tak, ako už bolo povedané, keďže tá ekonomika rastie a my pravidelne ako mesto už vytvárame akosi nadbytok. V rámci dobrého hospodárenia bolo pred štyrmi rokmi milión.*“

Vo vyššie citovanom vyjadrení podrobil I. Choma kritike spôsob, akým podnikateľ G. Trabelssie nadobudol a nakladá so športovou halou Korytnacka. I. Choma kritizuje najmä podnikateľom stanovené neprijateľné podmienky na odkúpenie haly mestom či znemožňovanie vykonať súdnoznalecký odhad bez zaviazania sa ku kúpe haly. Uvedené názory I. Chomu na preberanú problematiku neboli zo strany moderátora nijakým spôsobom regulované či vyvažované doplňujúcimi otázkami, A. Tkáčik analyzovanú problematiku pasívne uzavrel slovami, cit. „*Pán Choma, túto halu teda môžeme nechať tak, lebo to asi nevyriešime len tak jednoducho.*“ a posunul rozhovor k téme perspektívy rozvoja masového športu v Žiline.

Vzápätí na to sa program dostáva do svojej **druhej časti**, kedy moderátor avizuje telefónne číslo, na ktoré môžu do štúdia zavolať poslucháči a položiť host'ovi akúkoľvek otázku. Jednotliví poslucháči sa vyjadrujú jednak kriticky, ale aj pozitívne v reakcii na predchádzajúce, už odvysielané vyjadrenia I. Chomu. Moderátor je pasívny, nijakým spôsobom nezasahuje do témy a ani nekladie doplňujúce otázky; bezprostredne po tom, ako host' zodpovie otázku jedného poslucháča, poskytne priestor ďalšiemu poslucháčovi.

Igor Choma odpovedá na otázky telefonujúceho poslucháča ohľadom problematiky dostavby diaľnic, dokončenia elektrárne v Mochovciach a prečo na Úrade vlády SR pracovali osoby podozrivé

z prepojenia na organizovaný zločin. I. Choma vo svojich odpovediach na predmetné otázky vystaví kritiku osobu bývalého ministra dopravy **J. Figel'a** v súvislosti s tým, že zrušil PPP balíky, čo malo podľa názoru host'a za následok nedokončenie stavby diaľnice a tunela Višňové v plánovanom termíne a taktiež bývalého predsedu vlády SR **M. Dzurindu** za sprivatizovanie jadrovej elektrárne v Mochovciach, a to v súvislosti s otázkou poslucháča ohľadne jej nedokončenej, resp. omeškanej dostavby, cit.:

„...Ak sa dobre pamätáte, keby ich nebol Figel' zrušil, tak v 2016 my by sme dnes mali kompletne diaľnicu ukončenú. Myslím si že, alebo tento názor jednoducho mám, nikto ma nepresvedčí, že by to tak nebolo a šmitec...;

...spýtajte sa Dzurindu, ktorý sprivatizoval celé elektrárne, vrátane, dostali sa Taliani aj k Mochovciam a prečo to tak dlho trvá a aké máme problémy...; Ale verím tomu, že ak by to bolo nastavené, pokračovali by sa tak, ako to od začiatku malo ísť riadne ako investícia štátu, tak by to dopadlo dobre a dnes sú Mochovce dokončené.“

Otázka ďalšieho poslucháča smeruje k predčasným voľbám a kultúre rečového prejavu v parlamente v súvislosti s I. Matovičom. I. Choma kritizuje rečový prejav poslanca a spôsob, akým sa vyjadruje pri vystupovaní. V tejto súvislosti host' označí **I. Matoviča** za psychopata, ako aj osobu, ktorá si za svoje vyjadrovanie zaslúži, cit. „po papuli“. Kritizuje taktiež jeho pracovnú disciplínu v parlamente, cit.:

„...mnoho ľudí hovorí, že by bolo dobré, alebo bolo treba spraviť predčasné voľby, lebo Smer by získal podstatnú väčšinu, niektorí boli názoru, že treba spraviť predčasné voľby, lebo okamžite by nastúpila opozícia, mnoho názorov také, ktoré som už zmieňoval, sú teda, ako by vlastne tá opozícia vyzerala, ako dlho by vydržala, keď už máme reálnu skúsenosť s tým zlepencom, ktorý tu bol. Čiže nie je tu perspektíva serióznej opozície, ktorá by vedela ísť so svojím programom do budúcnosti. Toto je prvá, podstatná vec..., ...máme pred sebou, ako som povedal dva roky, za tie dva roky má každá politická strana možnosť urobiť svoj program, zabojovať za voliča a v rámci normálnych štandardných parlamentných volieb získať čo najviac hlasov. Toto je korektné a takto to má byť. Čo sa týka toho vystupovania pána Matoviča, ja som hlboko presvedčený, že to je psychopat, ja to a stojím si za tým, čo hovorím, pretože mám možnosť ho vidieť naživo, mám možnosť ho vidieť aj mimo kamier, takže viem, čo je to za človeka. Absolútne s vami súhlasím a takýto človek jednoducho do parlamentu nepatrí. Musím povedať, že bolo veľmi dobré keď do toho parlamentu nechodil, vidieť to aj teraz, pretože sa mu nechcelo pracovať, však napokon má hojne zarobené, celá strana OĽaNO má 13 členov, čo je úplne smiešne, aby sme všetkým tým, ktorí ho volili len za to, že si vie otvoriť hubu a povedať neslušné slová, vie uraziť do krvi a naozaj, mnohokrát sa čudujem, že už nedostal po papuli aj priamo v národnej rade a opäť nehanbím sa za tieto slová, pretože to je človek, ktorý by si to jednoducho zaslúžil..., ...no a čo sa týka novinárov, už som to zmieňoval, že novinári sa sami tlčú medzi sebou, sami majú rozdielne názory o tom, ako moderujú, ako sa pozerajú nekorektne na veci, pretože je to, čo prejde, ja neviem, opozícií, argumenty, názory, vyjadrenia, to čo prejde dokonca prezidentovi, ktorý je takisto preukázateľne daňovým podvodníkom, to je absolútne v poriadku. To nikomu nevaďí, ale čokoľvek sa spraví na druhej strane, sme okamžite prepieraní v médiách a vôbec to nepovažujem za vyvážené ani akékoľvek iné spravodajstvo. Sú redaktori, sú moderátori a česť teda tým výnimkám, ktorí naozaj vedia, čo majú, čo môžu a ako a jednoducho sú, sú to páni novinári, neviem to inak povedať, len bohužiaľ, keby som ich chcel porátať, tak mi jedna ruka na to úplne postačí.“

Po zodpovedaní uvedených otázok moderátor programu kontinuálne prechádza k ďalšej otázke poslucháča a na vyššie citované vyjadrenia nijakým spôsobom nereaguje, resp. neposkytuje žiadnu názorovú oponentúru.

Ďalšieho poslucháča programu *Debata na telefón* zaujíma situácia ohľadom vyšetrovania vraždy novinára J. Kuciaka a jeho snúbenice. V tejto súvislosti odznieva invektíva host'a voči opozičnej poslankyni NR SR **L. Nicholsonovej**, ktorú I. Choma označuje za hysterickú ženu, cit.:

„...A som rád, že sa o tom čím menej hovorí, pretože tým, že sa o tom málo hovorí, že pán policajný prezident nemusí každý deň nejakému Matovičovi odpovedať, alebo hysterke, jak sa volá, tá pani Nicholsonová, odpovedať na nejaké otázky, lebo má čas na svoju prácu...“

Jedna z otázok poslucháča smerovala i k objasneniu spôsobu, akým podnikateľ G. Trabelssie nadobudol majetok. V súvislosti s touto tematikou host' negatívne hodnotí konanie poslanca Mestského zastupiteľstva v Žiline **M. Kapitulíka**, ktorý podľa host'a vždy stál za podnikateľom a hájil jeho záujmy. Ďalej v tejto súvislosti obviňuje i samotného podnikateľa, a to z ovplyvňovania poslancov mestského zastupiteľstva a taktiež ho opätovne kritizuje za nekorektný prístup pri stanovovaní podmienok odpredaja športovej haly Korytnačka mestu, cit.:

„No, ťažká otázka, i keď chápem jeho opodstatnenie a máte v zásade pravdu, pretože pán Trabelssie naozaj vlastní obrovské množstvo nehnuteľností tu v Žiline, jednak z čias ešte pána Slotu, ktorý mu odpredal množstvo, množstvo majetku, jednak samozrejme nadobudol majetok aj za pána Harmana, ale nakupoval nehnuteľnosti od súkromných osôb aj počas posledných ôsmich rokov..., ...mrzí ma a mnohokrát sa ukazuje aj to teda, že pán Trabelssie vplyva na chod mesta cez svojich poslancov, jedným z nich je rozhodne pán Kapitulík, ktorý vždy zastával jeho názory a vždy zastával akoby jeho záujmy. Mrzí ma, že pán Trabelssie má takýto vplyv. A on ho rozhodne má, pretože cez peniaze sa naozaj ten vplyv mnohokrát nejakým spôsobom nariadiť dá. Mrzí ma, že to takto hovorím, ale hovorím z vlastnej skúsenosti a pokiaľ takíto ľudia budú vlastniť ako veľké časti miest, tak jednoducho tie mestá sa veľmi, veľmi ťažko budú pohýnať ďalej...“

Tu chcem povedať, že a celkovo odosobniť sa od veci a od pána Trabelssie, mne je v podstate jedno, kto je pán Trabelssie, pokiaľ by z jeho strany bol korektný prístup, keby za každú cenu nechcel mesto ošklbať, keby za normálnych okolností ponúkol, tak vážení, dohodneme sa, ja tento objekt nevyužívam, alebo ja tento objekt neviem dostávať už do budúcnosti, predám ho mestu za znalecký posudok, prípadne za náklady, ktoré som mal a sú v limite zákonného posúdenia znalca, my sa nemáme s tým problém naozaj dohodnúť.“

Moderátor je v súvislosti s vyššie diskutovanými témami opätovne pasívny, nekladie host'ovi žiadne doplňujúce otázky, ktoré by korigovali či regulovali jeho vyššie citované kritické vyjadrenia voči spomenutým osobám. Program po zodpovedaní otázok host'om kontinuálne prechádza do svojej tretej časti.

V tretej časti relácie moderátor číta znenia SMS a e-mailových otázok, ktoré poslucháči smerujú na host'a do štúdia. Jednotliví poslucháči sa vyjadrujú pozitívne, ale aj kriticky k predchádzajúcim vyjadreniam I. Chomu a podľa okolností kladú konkrétne otázky týkajúce sa spoločensko-politickej situácie, alebo lokálnej regionálnej politiky. Moderátor prečíta poslucháčom zaslanú otázku a po jej zodpovedaní host'om ihneď prechádza k ďalšej otázke. Moderátor, rovnako ako v druhej časti programu, nijakým spôsobom nezasahuje do témy a ani nekladie doplňujúce otázky.

Igor Choma v rámci tejto časti programu odpovedá na otázku týkajúcu sa riešenia konkrétnej dopravnej situácie v regióne na križovatke frekventovaných ťahov. V tejto súvislosti opätovne kritizuje miestneho poslanca **M. Kapitulíka**, a to v súvislosti s jeho návrhom na riešenie politickej dopravnej situácie. V úvode samotnej odpovede uvádza, cit.: *„...nie, ja túto situáciu samozrejme poznám, pretože som videl návrh, ktorý prezentoval pán Kapitulík, už dneska bol zmieňovaný ako záchranca najväčší odborník na dopravu vôbec...“*

Ďalej host' odpovedá na otázku týkajúcu sa zvýšenia funkčných platov pre poslancov Mestského zastupiteľstva Žilina. Vo svojej odpovedi sa vyjadruje negatívne vo vzťahu k poslancovi **M. Sokolovi** a kritizuje jeho vnímanie výšky platu poslancov, cit.:

„...zásadným garantom zvýšenia 100% bol pán poslanec Sokol zo Sulíniok, ktorý má pocit, že jeho práca, ktorú vykonáva pre mesto, bola nedostatočne ocenená a že si zaslúži plat 500 eur za výkon práce poslanca, ktorý len pracuje ja neviem, by som povedal dva dni do mesiaca...“

Ďalšieho poslucháča zaujíma, kedy mesto plánuje odstrániť nedostatky na tlačivách grantového systému mesta Žilina, projektov časti A, ktoré sú vypracované zmätočne a v rozpore s uzatvorenou zmluvou. V tejto súvislosti host' I. Choma nadobudne podozrenie, že autorom predmetnej otázky je podnikateľ **M. Horvát** z Brodna, ktorého v tejto súvislosti kritizuje za zneužitie poskytnutých dotácií, cit.:

„Toto je predpokladám otázka od pána Horváta z Brodna, ktorý dlhodobo takýmto spôsobom sa snaží upriamiť pozornosť niekam inam a nie na to, že on zásadným spôsobom zneužil dotácie, ktoré mu boli poskytnuté. Takže už sa dokonca obracal na súd, zatiaľ je všetko v polohe, kedy všetko prehrá, nemá zmysel na túto tému komunikovať ďalej. Tlačivá sú vypísané korektne, pretože ak 99,9% tých, ktorí žiadajú nemá s tým problém, iba 0,1% obyvateľov, tak asi je problém niekde inde.“

V druhej aj tretej časti programu odznelo niekoľko telefonických, SMS-kových a e-mailových otázok zo strany poslucháčov, pričom iba niektoré z nich mali vo vzťahu k vyjadreniam I. Chomu konfrontačný charakter. Poslucháčske otázky v takomto rozsahu však nevytvárali interaktívnu diskusiu na účely zabezpečenia dostatočnej názorovej oponentúry, nakoľko išlo o stručné, max. 90 sekundové telefonáty, resp. stručné otázky vo forme textovej SMS správy alebo e-mailu, na ktoré následne reagoval I. Choma bez akejkoľvek ďalšej názorovej oponentúry moderátora.

Ako už bolo uvedené vyššie, zákon neustanovuje presný spôsob, akým má vysielateľ zabezpečiť splnenie povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b). Dialóg nie je definičným kritériom objektívnosti a nestrannosti programov, nakoľko aj v prípade monológu môže prísť k objektívnemu informovaniu k čomu naopak nemusí, za istých podmienok, prísť ani v debate s viacerými účinkujúcimi. Objektivitu a nestrannosť politicko-publicistického programu tak nemožno posudzovať výhradne technicky. Jediným identifikátorom objektívnosti nie je len fakt, že moderátor poslanca prerušil a že bol vyhradený priestor na poslucháčske otázky.

Sloboda prejavu, zakotvená v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky, patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t. j. **nemá absolútny charakter**. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.: „*Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.*“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „ÚS SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07). Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezoč stotožnil aj ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len** do tej miery, **pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (**požiadavka legality**),
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (**požiadavka proporcionality**)
- a sledovať legitímny cieľ (**požiadavka legitimacy**), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného

vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. predstavuje zákonné obmedzenie slobody prejavu. Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských relácií a politickopublicistických programov, je nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka, aby bolo divákom, ako pasívnym recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor. Význam zákonného ustanovenia povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci politickopublicistického programu je treba vidieť v ochrane verejného záujmu a práva verejnosti byť objektívne informovaný s možnosťou utvoriť si na predmetnú problematiku vlastný názor. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou práva verejnosti prijímať informácie, a to na základe zákona, konkrétne ustanovením § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.. Podmienka legality a legitimity obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

V tomto konkrétnom prípade by mala byť sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvedenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť politicko-publicistických programov, sledujúc legitímny cieľ ochranu práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o spoločensky relevantných témach.

Rade prináleží skúmať zachovanie proporcionality len v druhej rovine, ktorou je rovina obmedzenia slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

V tejto súvislosti Rada zároveň poznamenáva, že ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) bolo do zákona č. 308/2000 Z. z. vložené v rámci implementácie Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii, ktorý bol podpísaný členskými štátmi Rady Európy a ďalšími zmluvnými štátmi Európskeho kultúrneho dohovoru. Požiadavka, aby názory odvysielané v spravodajských programoch boli objektívne a nestranné, vyplýva konkrétne z článku 7 ods. 3 predmetného Dohovoru, cit.: *„Prevádzkovateľ vysielania je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.“* Obdobne aj Rezolúcia 428 (1970) Parlamentného zhromaždenia Rady Európy v časti A. Štatút a nezávislosť tlače a ostatných masmédií v bode 3 v súvislosti s uplatňovaním slobody prejavu uvádza, cit.: *„Toto právo musí zahŕňať slobodu vyhľadávať, prijímať, oznamovať, publikovať a šíriť informácie a myšlienky, z čoho vyplýva pre verejné orgány povinnosť sprístupniť, v rozumných medziach, informácie týkajúce sa otázok verejného záujmu a pre masmédiá povinnosť poskytovať úplné a všeobecné informácie o verejných veciach.“*

Právo verejnosti na pluralitné informácie v médiách vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý vyslovil názor, že občanom ako pasívnym recipientom informácií musí byť umožnené prijímať rozmanité informácie, aby si spomedzi nich mohli vybrať a utvoriť si pre danú

otázku svoj vlastný názor, pričom práve pluralita myšlienok a informácií je to, čo robí demokratickú spoločnosť demokratickou (*Prípady Cetin a ostatní proti Turecku, sťažnosť č. 40153/98 a 40160/98, bod 64*).

Reguláciou a výkonom dohľadu v oblasti vysielania neprichádza k nelegitímnemu obmedzovaniu slobody prejavu subjektov. V prípade, ak sú v rámci vysielania prezentované kritické či vyhranené názory, v záujme splnenia si svojej zákonnej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) je vysielateľ povinný zabezpečiť ich vyváženú a objektivizáciu. Ku kritike I. Chomu v rámci posudzovaného programu však neodznalo žiadne stanovisko dotknutých strán, keďže tie neboli prítomné. V prípade, ak je súčasťou debát iba strana prezentujúca jeden uhol pohľadu, je výhradne úlohou moderátora konfrontovať kritické vyjadrenia. Máme za to, že v posudzovanom prípade moderátor vyjadrenia hosťa žiadnym spôsobom nevyvažoval ani nekoordinoval, ostali teda bez akejkolvek konfrontácie. Vzhľadom na celkové vyznenie príspevku a význam poskytovanej informácie má Rada za to, že na základe spracovania a obsahu bol poslucháčom prezentovaný jediný názor a nebolo tak umožnené, aby si mohli na diskutované témy utvoriť vlastný názor, založený na pluralitných informáciách.

Účastník konania v rámci svojej žiadosti o zaslanie podkladov k správne konaniu č. 926/SKO/2018 vyjadril svoj postoj k správnym konaniam doposiaľ vedeným voči vysielateľovi FRONTINUS s.r.o., cit.:

„Toto je už tretí prípad, kedy Rada začala správne konanie voči môjmu klientovi. V prvom prípade sa jednalo o konanie č. 898/SKO/2016 v súvislosti s reláciou „Debata na telefón“, kde bol hosťom poslanec Národnej rady Slovenskej republiky pán Milan Mazurek. V tomto prípade Rada uložila môjmu klientovi likvidačnú pokutu v sume 15 000 €. Na základe návrhu na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu podaného právnym zástupcom klienta, sa tento prípad v súčasnej dobe nachádza na Krajskom súde v Bratislave. Doposiaľ nebolo nariadené pojednávanie.

Súčasne Vám oznamujem, že k správnym konaniam č. 781/SKO/2018 (FRONTINUS - Choma) a k predmetnému správne konaniu č. 926/SKO/2018 (FRONTINUS - Kotleba) sa nebudeme zatiaľ žiadnym spôsobom vyjadrovať. Obidve konania, včítane konania č. 898/SKO/2016 (FRONTINUS - Mazurek) považujeme za jednoznačne šikanózne a nespravodlivé. V demokratickom a právnom štáte nie je mysliteľné, aby štátny orgán konal týmto spôsobom voči riadne registrovanému a licencovanému rádiu. Rádio FRONTINUS spomenutú reláciu „Debata na telefón“ vysiela 24 rokov, a doposiaľ to nikomu nevadilo.

Vyjadríme sa v čase kedy Rada vydá v oboch prípadoch svoje rozhodnutie a tieto rozhodnutia budú doručené právnemu zástupcovi klienta. Zároveň Vám dávam na vedomie, že konanie Rady vo všetkých prípadoch týkajúcich sa môjho klienta bude riadne publikované v nezávislých masovokomunikačných prostriedoch, aby si národ vedel urobiť názor, o čom táto Rada je a ako v jednotlivých prípadoch selektívne postupuje. Že to je postup diskriminačný, selektívny a neobjektívny je skutočnosťou, ktorá sa nedá vyvrátiť a je preukázateľný faktami.

Záverom uvádzam, že v prípade, že rozhodnutie Rady bude obsahovať akýkoľvek sankčný postih voči môjmu klientovi, budem postupovať v súlade so zákonom a takéto rozhodnutie bude podrobené preskúmaniu príslušným súdom.“

Rada v predmetnom správnom konaní nariadila na žiadosť účastníka konania ústne pojednávanie. Uskutočnilo sa v sídle Rady dňa 26. 9. 2018 a zúčastnil sa ho štatutárny zástupca účastníka konania Ing. Rudolf Podkrivacký a jeho právny zástupca Mgr. Radovan Hrádek, ktorí sa vyjadrili k predmetu vedeného správneho konania. Z predmetného ústneho pojednávania bola spísaná zápisnica týkajúca sa spoločne správneho konania č. 781/SKO/2018 a č. 926/SKO/2018, v nasledovnom znení, cit.

„Predsedníčka Rady oboznámila zástupcu účastníka konania (ďalej len „ÚK“) s predmetom ústneho pojednávania a súčasne konštatovala, že na základe pozvánky na ústne pojednávanie sa na Radu dostavil - prítomný podľa prezenčnej listiny, ktorý bol požiadaný, aby pri ústnom pojednávaní uplatnil svoje pripomienky a námety. Ďalej ho predsedníčka Rady poučila o tom, že má právo, v súlade s § 33 zákona č. 71/1967 Zb., navrhovať dôkazy a ich doplnenie, vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia aj k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Má právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov alebo dostať informáciu zo spisov iným spôsobom. Zástupca účastníka konania uvádza, že poučeniu porozumel a nežiada podrobnejšie vysvetlenie.

Člen Rady na úvod predniesol predmet správneho konania 781/SKO/2018 a priblížil formát programu. Uviedol, v čom vidí možné porušenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Poukázal na konfrontačné vyjadrenia hostia a neaktivitu moderátora, pokiaľ ide o vyvažovanie názorov. ÚK uvádza, že ho trápi, že veci dospeli do štádia dezinterpretácie. Domnieva sa, že Rada vykladá § 16 zákona č. 308/2000 Z. z. príliš rigidne, čím flagrantne porušuje slobodu slova. 25 rokov vysielala v regióne Žiliny a robí podľa neho lepšiu službu ako verejnoprávny vysielateľ. Z toho pohľadu vníma aj program Debata na telefón. Za 25 rokov sa tento program vysielal každý týždeň okrem letnej prestávky a vystriedali sa v ňom stovky politikov. Na webovej stránke rádia je zoznam hostí od roku 2009. Za celý čas vysielania sa štruktúra programu nezmenila. Pluralita je zabezpečená samotnými hosťami, ktorí sú z rôznych politických spektier. Táto relácia je svojím spôsobom relikť, pretože zabezpečuje možnosť ľudí zapojiť sa priamo do debaty bez cenzúry. Sú však nastavené mantinely na slušnosť vyjadrovania. V programe sa vystriedali iba 3 moderátori, čiže sa nezmenilo reálne nič. Zmenil sa však zrejme výklad § 16 Radou. Program má svoju štruktúru, najprv kladie otázky moderátor, následne je daný priestor ľuďom, aby kladli otázky, pričom nevyberá, koho prepne do vysielania, ale kto sa dovoľá alebo pošle SMSku, toho otázka zaznie. Tým, že Rada vykladá tento paragraf takýmto rigidným spôsobom, podľa neho dochádza k popieranu slobody slova. Rada vykladá zákon v rozpore s úmyslom zákonodarcu, ktorým bolo slobodu slova zaručiť. Priestor vo vysielaní je daný každému, bez ohľadu na to, aké má politické zmýšľanie. Odozva poslucháčov je mimoriadne dobrá a ak toto médium z tohto priestoru zmizne, mohlo by ho nahradiť iné médium, ktoré bude sledovať iba parciálne záujmy.

Právny zástupca ÚK uvádza, že v roku 1987 emigroval do Kanady, pretože vtedy sa už v Československu ani nedalo žiť. Existoval tu Úrad pre tlač, ktorý všetko kontroloval. Vyštudoval právo v Kanade a stal sa advokátom a notárom v provincii Ontário. Na cenzúru je potrebné sa dívať tak, že buď ju máme, alebo nie. Cenzúra je zakázaná v Ústave SR. Rovnako aj sloboda slova je garantovaná v Ústave SR. Neexistujú žiadne šedé plochy. Zaslal Rade vyjadrenie, v ktorom bol prudší, pretože sa jedná už o tretie konanie vedené voči Rádiu Frontinus. Právny zástupca ÚK následne citoval pasáže z Komentára k Zákonu o vysielaní a retransmisii (Kukliš, L. - Tarabčák, L: Zákon o vysielaní a retransmisii, Vybrané súvisiace ustanovenia zákona o digitálnom vysielaní (Komentár), Wolters Kluwer s.r.o., 2016) týkajúce sa ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a). Následne uviedol, že týmto Rada otvára Pandorinu skrinku, nakoľko rešerše, ktoré si k dnešnému pojednávaniu zabezpečil, ukazujú, že každý jeden program vo všetkých televíziách by bol takýmto spôsobom napadnuteľný. Následne uviedol, že Debata na telefón je jediný program na Slovensku, v ktorom je priamy kontakt poslucháča s hosťom. Moderátor by musel byť génus, aby mohol vytušiť, aké otázky budú poslucháči klásť. Keď sa ale začnú poslucháči vyjadrovať hrubo, moderátor ich zruší.

Predsedníčka Rady uviedla, že Rada sa zaoberá tým, ako svoju úlohu zvládol moderátor a vyznením relácie, nekritizuje výber hostí. Položila otázku, či nejakým spôsobom ÚK vyhodnocuje profesionalitu moderátora a vyznenie relácie. ÚK uviedol, že v rámci možností si po skončení programu tento program rozoberie. Súčasný moderátor ju moderuje už cca 9 rokov a má skúsenosti aj z vysokej politiky.

Právny zástupca ÚK uvádza, že zo znenia sťažnosti, ktorým disponuje, sa nejedná o veľmi inteligentného človeka. Následne právny zástupca citoval časť vyššie uvedenej publikácie - Komentára k Zákonu o vysielaní a retransmisii, ktorá sa týka § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Následne uviedol, že pokiaľ ide o vyjadrenia hostia Chomu, moderátor nemohol vedieť, o akých

súdnych sporoch host' hovorí. Plnil názorovú oponentúru v rámci toho, čo mohol reálne vedieť. Čo sa týka sporov medzi pánom Chomom a mestom, tieto všetky pán Choma vyhral, čiže jeho vyjadrenia boli objektívne pravdivé.

Člen Rady následne uviedol, že zmyslom predmetného ustanovenia je, že pluralita musí byť zabezpečená v jednej relácii a divák si môže utvoriť názor, ak všetky informácie zaznejú v jednej relácii. O osude rádia rozhodujú tí, ktorí ho riadia a pracujú v ňom. Slobodu prejavu je zabezpečená tým, že host' si môže povedať, čo chce, ale úlohou moderátora je demaskovať problém, o ktorom hovorí a uviesť názory, ktoré k danej téme existujú a reprezentujú iné názorové spektrum. Keď ide o reláciu, v ktorej je iba jeden host', tak je oponentúru povinný robiť moderátor. To si nevymyslela Rada a nejde o jej rigidný výklad, nakoľko nad Radou je súd, ktorý môže rozhodnutia Rady zrušiť, avšak ich v takýchto prípadoch potvrdzuje. Člen Rady následne citoval časť rozsudku Najvyššieho súdu SR, ktorý sa týka úlohy moderátora v diskusných programoch. Následne predniesol svoje výhrady voči práci moderátora.

UK uvádza, že člen Rady povedal, že host' mal slobodu predniesť svoj názor, ale moderátor ho má korigovať. Sloboda hosta vysloviť svoj názor za cenu toho, že rádio bude sankciami donútené opustiť mediálny priestor, je práve porušením slobody prejavu. Stále trvá na tom, že pluralita je dosiahnutá skladbou hostí. Je tiež daná tým, že hodinu majú poslucháči na to predniesť svoj názor. Je proti elementárnej logike, že moderátor má plniť úlohu cenzora a určovať smerovanie debaty a vyjadrení hosta. Moderátor má necelú pol hodinu na svoje otázky a celá hodina je daná poslucháčom, takže sa vo vysielaní vystrieda viacero názorov. Táto relácia už 25 rokov nesie rovnakú znelku: Aj Váš názor nás zaujíma.

Člen Rady uviedol, že každý novinár zápasí s objektivitou. Keď štruktúra relácie nedovolí, aby moderátor vstúpil svojimi odbornými vedomosťami, tak tým vysielateľ degraduje moderátora. Podľa čl. 26 Ústavy SR sloboda prejavu nie je bez hraníc, nemá absolútny charakter. Možno moderátor nemá čas reagovať na vyjadrenia hostí práve kvôli formátu programu. Ako príklad programu, v ktorom je jeden host' a odznejú názory z rôznych názorových spektier, uviedol program V politike programovej služby TA3.

Člen Rady uviedol, že niektorí poslucháči nekládli otázky, ale vyslovovali obvinenia a konštatovania, na čo ÚK uvádza, že nebude hodnotiť poslucháčov, ktorí volajú do relácie, tak ako nebude hodnotiť sťažovateľov. ÚK tiež uvádza, že moderátor vôbec nie je pasívny, ale často oponuje a kladie hostom doplňujúce otázky, pokiaľ to téma vyžaduje. Uvádza, že sloboda prejavu buď je, alebo nie je. Každý musí mať možnosť povedať, čo chce, za čo si však následne nesie zodpovednosť.“

Ako je zrejmé z vyššie citovaného, štatutárny zástupca účastníka konania v úvode pojednávania priblížil formát programu a spôsob, akým je podľa neho zabezpečená pluralita odvysielaných informácií. Poukázal, okrem iného, na dlhodobú stabilitu obsahu relácie, ako aj na jej cieľ, ktorým je dať priestor politikom, ako aj poslucháčom. Rada nepopiera stabilitu programu (čo preukazuje aj obsah účastníkom konania uvádzanej webovej stránky), ani snahu o vyváženosť pozývaných hostí s ohľadom na prezentovaný program výberu hostí. Avšak zabezpečenie atribútov vyváženosti a plurality je potrebné posudzovať v súvislosti s ustanoveniami zákona č. 308/2000 Z. z., z ktorého vyplývajúce povinnosti účastníka konania prijatím licencie na vysielanie programovej služby bezvýhradne akceptoval. Ďalej je potrebné poznamenať, že vyššie uvedené skutočnosti nemajú žiaden relevantný význam na posúdenie toho, či posudzovaný program bol objektívny a nestranný, vzhľadom k tomu, že správne konanie nebolo začaté z dôvodu nezabezpečenia všestrannosti a názorovej plurality v rámci vysielanej programovej služby podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., ale z dôvodu možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) predmetného zákona, t. j. účastník konania bol teda povinný túto splniť v rámci programu *Debata na telefón*, ako politicko-publicistického programu, a nie v iných programoch, prípadne na svojej programovej službe, ako by to vyplývalo z § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.

Účastník konania namietal príliš rigidný prístup Rady k posudzovaniu ustanovenia § 16 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. Tak, ako uviedol aj člen Rady na ústnom pojednávaní, vyváženosť prezentovaných informácií musí byť v prípade ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zabezpečená už v rámci jedného programu, pričom rozhodujúcu úlohu v prípade moderovaného programu zohráva jeho moderátor, ktorý v prípade jednostranných, kritických názorov adekvátne zasahuje a poskytuje prípadnú náležitú oponentúru. Rada na tomto mieste opätovne zdôrazňuje skutočnosť, že spôsob, akým vykladá predmetné ustanovenie zákona č. 308/2000 Z.z., sa stal opakovane predmetom súdneho prieskumu a bol rozhodnutiami tak Krajského súdu v Bratislave, ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, potvrdený. Výklad Rady v žiadnom prípade nesmeruje k popieraniu slobody slova vysielať, naopak, v súlade s účelom predmetného ustanovenia zákona sleduje ochranu práva recipienta na objektívne a nestranné informovanie, aby ten mal možnosť vytvoriť si na prezentovanú problematiku vlastný názor založený na pluralitných informáciách.

Vo vzťahu k úlohe moderátora v programe *Debata na telefón* účastník konania, okrem iného, uviedol, že moderátor nevyberá, koho prepne do vysielať, ale kto sa dovoľá alebo pošle SMSku, toho otázka zaznie, pričom zároveň taktiež uviedol, že keď sa poslucháči začnú vyjadrovať hrubo, moderátor ich zruší. K uvedeným argumentom Rada poznamenáva, že predmetom tohto správneho konania nie je posúdenie slušnosti, či pravidiel morálky v odvysielanom programe, ale to, či v ňom prezentované vyjadrenia plnili požiadavky na objektívne a nestranné informovanie verejnosti.

Účastník konania zároveň poukázal na zákaz cenzúry zakotvený čl. 26 Ústavy SR a s tým súvisiacu garanciu slobody prejavu. Rada v tejto súvislosti zdôrazňuje, že sloboda prejavu nemá absolútny charakter a je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu a je ju možné obmedziť, a to v záujme ochrany práv a slobôd iných. Účelom ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je pritom ochrana práva verejnosti na objektívne a nestranné informácie. S otázkou posudzovania stretu slobody prejavu vysielať a práva verejnosti na objektívne a nestranné informovanie v rámci predmetného správneho konania sa Rada podrobne vyrovnala v rámci trojstupňového testu proporcionality na stranách 26-28
ň tohto rozhodnutia.

Rada jednoznačne odmieta cenzúru. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že cenzúru v zmysle čl. 26 Ústavy SR je nutné chápať ako vopred štátom nariadené obmedzenie slobody prejavu. Činnosť Rady v súvislosti s plnením jej povinností vyplývajúcich zo zákona však spočíva až v následnom posúdení vysielaťom odvysielaného obsahu, pričom Rada týmto spôsobom dbá o to, aby boli náležite vyvážené názory a vyjadrenia, ktoré už boli vyslovené.

Rada uznáva široký rozsah slobody prejavu. Jej legálne a legitímne obmedzenie nemožno považovať za cenzúru, či zakazovanie slobody prejavu (prejavenie názoru) ako takej. Vyvedením administratívnoprávnej zodpovednosti voči vysielaťovi za porušenie zákonnej povinnosti Rada v žiadnom prípade nepopiera význam slobody prejavu v spoločnosti. V konkrétnych prípadoch tak nejde o cenzurovanie, ani o zakazovanie prejavu slobodne názor, ale o vyvažovanie a objektivizáciu už vysloveného. Rada v týchto súvislostiach uvádza, že nie je možné spájať prípadné obmedzenie účastníka konania za porušenie konkrétnej zákonnej povinnosti v konkrétnom prípade, za celkové obmedzenie jeho slobodného pôsobenia na mediálnom trhu a už vôbec nie, za prípad neprípustnej cenzúry z hľadiska formy a šírenia informácií do budúcnosti.

Účastník konania na ústnom pojednávaní zdôraznil, že sloboda hosťa vysloviť svoj názor za cenu toho, že vysielať bude následne sankciami donútený opustiť mediálny priestor je podľa neho porušením slobody prejavu. Uviedol taktiež, že je proti logike, aby moderátor plnil úlohu cenzora a určoval smerovanie debaty a vyjadrení hosťa, pričom uviedol, že moderátor má necelú pol hodinu na svoje otázky a poslucháči celú hodinu.

Rada v tejto súvislosti opäť poukazuje na účel ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., ktorým nemá byť obmedzenie slobody prejavu vysielateľa, ale ochrana verejnosti pred jednostranným a neobjektívnym informovaním, teda zabezpečiť reálnu možnosť pre recipientov vytvoriť si na predmetnú tému ucelený názor, čomu korešponduje povinnosť vysielateľov poskytnúť divákovi čo najširšie a najobjektívnejšie informácie.

Rada pri posudzovaní opodstatnenosti prípadného zásahu do slobody prejavu vždy prihliada i na prípadne uloženú sankciu v tom zmysle, či táto nebude vzhľadom na sledovaný cieľ (v tomto prípade zabezpečenie objektívnych a nestranných informácií) neprimerane prísna. V prípadoch porušenia ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Rada zvyčajne ukladá vysielateľovi sankciu - upozornenie na porušenie zákona, ktoré nemá ekonomický dopad na vysielateľa. Takáto forma sankcie nekladie dôraz na represívnu, ale na výchovnú zložku. Tou môže byť v danom prípade napr. aj úprava štruktúry programu a pod. Účelom správneho konania pri posudzovaní plnenia povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. nie je donútiť vysielateľa odísť z mediálneho priestoru, ale poskytnúť mu určitý návod, ako postupovať v budúcnosti, čo však neznamena, že Radou uvádzaný spôsob je jediný a sledovaný výsledok nie je možné dosiahnuť aj inak. Úlohou a ani snahou Rady v žiadnom prípade nie je určovať vysielateľovi spôsob, resp. techniku, akou má zabezpečiť vo svojom vysielaní plnenie zákonných povinností.

Rada v súvislosti s argumentáciou účastníka konania taktiež uvádza, že z hľadiska naplnenia kritérií objektivity a nestrannosti politicko-publicistického programu je irelevantná štruktúra programu, t. j. aký časový priestor je poskytnutý na vyjadrenia poslucháčov a aký na kladenie otázok moderátorom tohto programu. Rozhodujúce je len to, či program ako celok bol náležite objektívny a nestranný, a to v danom prípade s dôrazom na dostatočnú prácu moderátora.

Vo vzťahu k Radou vytýkanej pasivite moderátora v rámci programu Debata na telefón, ktorý bol predmetom posudzovania zo strany Rady v rámci správneho konania č. 781/SKO/2018, právny zástupca účastníka konania uviedol nasledovné, cit. *„Pokiaľ ide o vyjadrenia hosta Chomu, moderátor nemohol vedieť, o akých súdnych sporoch host hovorí. Moderátor plnil názorovú oponentúru v rámci toho, čo mohol reálne vedieť. Čo sa týka sporov medzi pánom Chomom a mestom, tieto všetky pán Choma vyhral, čiže jeho vyjadrenia boli objektívne pravdivé.“*

Rada v súvislosti s predmetnými tvrdeniami právneho zástupcu účastníka konania opätovne na tomto mieste upozorňuje na skutočnosť, že do kompetencie Rady nie je žiadnym právnym predpisom zverené skúmať pravdivosť či nepravdivosť odvysielaných informácií. Riešenie takejto sporovej situácie prislúcha všeobecným súdom. Skúmanie toho, či host I. Choma v súvislosti s preberanou problematikou prezentoval objektívne pravdivé informácie, nemá preto vo vzťahu k posudzovaniu zabezpečenia objektivity a nestrannosti odvysielaného politicko-publicistického programu žiadnu relevanciu. Dôležitým v predmetnom prípade bolo posúdenie skutočnosti, či moderátor kladením vyvažujúcich otázok a prezentáciou možných protiargumentov iného názorového spektra kriticky vyvážil subjektívne a zaujaté vyjadrenia hosta I. Chomu, a umožnil tak recipientovi vytvoriť si na diskutované témy vlastný názor, založený na pluralitných informáciách.

Účastník konania v závere ústneho pojednávania taktiež zdôraznil, že moderátor programu vôbec nie je pasívny, ale často oponuje a kladie hosťovi doplňujúce otázky, pokiaľ to téma vyžaduje. Funkciou moderátora v prípade politickej diskusie len s jedným politickým predstaviteľom je svojimi argumentmi vyvažovať a konfrontovať jednostranné názory. V predmetnom programe, tak ako to vyplýva aj z vyššie uvedenej analýzy, najmä v jeho druhej a tretej časti moderátor v rámci rozoberania aktuálnych spoločensko-politických otázok nijakým spôsobom na kritické a negatívne názory, či vyjadrenia hosta nereagoval, do tém zvlášť nezasahoval, nekládol doplňujúce otázky, resp. neuvádzal možné protiargumenty iného názorového spektra, ani hosta neupozornil na neprítomnosť osôb, voči ktorým smerovali kritické vyjadrenia.

Požiadavka na poskytnutie všestranných informácií v súvislosti s funkciou a prácou moderátora vychádza pritom aj z judikatúry NS SR, ako aj Krajského súdu v Bratislave, ktorí vo svojich rozsudkoch opakovane skonštatovali:

Rozsudok NS SR z 29. mája 2012, sp. zn. 4Sžo 13/2012:

„Úloha moderátora je v predmetnom programe nepochybne dôležitá pri usmerňovaní samotného priebehu diskusie a v prípade potreby je jeho úlohou upozorniť diskutujúcich na neprítomnosť diskusiou dotknutej osoby a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany. ...“

Rozsudok KS v Bratislave z 15. októbra 2013, sp. zn. 5 S 164/2012-105:

„Súd po vypočutí záznamu tejto relácie a oboznámením sa s administratívnym spisom žalovanej dospel k záveru, že žalobca porušil povinnosti vyplývajúce zo skôr vyplývajúcich ustanovení. Z postoja zúčastnených hostí k nastoleným otázkam odzneli aj názory, ktoré vyzneli negatívne voči politickým predstaviteľom presadzujúcim vznik samostatnej Slovenskej republiky. V diskusii nebol prítomný politický reprezentant druhej názorovej skupiny danej problematiky, a teda bolo úlohou moderátora programu usmerňovať diskusiu, upozorniť diskutujúcich v prípade, že ich vyjadrenia smerovali voči konkrétnym subjektom či osobám, ktoré neboli prítomné v štúdiu, a teda nemohli na ne reagovať.“

Na základe vykonaného rozboru programu, zhrnutím vyššie uvedených skutočností a posúdením vyjadrení účastníka konania na ústnom pojednávaní dospela Rada k záveru, že program neposkytoval objektívne a nestranné informácie, k čomu prišlo opakovaným a pomerne kontinuálnym prezentovaním kritických výrokov host'a I. Chomu na adresu súčasných či bývalých predstaviteľov slovenského politického spektra, najmä opozičného, ako aj výrokov na adresu poslancov Mestského zastupiteľstva v Žiline a miestnych podnikateľov a developerov, ktoré neboli nijakým spôsobom vyvážené. V rámci programu *Debata na telefón* tak v dôsledku pasivity moderátora nezazneli žiadne alternatívne názory, ktoré by vyvažovali kritické názory a zaujaté závery I. Chomu. Rada má za to, že konaním účastníka konania prišlo k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) a je odôvodnené a v demokratickej spoločnosti nevyhnutné voči nemu vyvodiť administratívnoprávnu zodpovednosť.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie.(objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne mu deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, ktoré sprevádzali porušenie zákona (konanie v dobrej viere, ospravedlniteľný omyl), môže Rada vo všeobecnosti vziať do úvahy len v štádiu rozhodovania o výške a druhu sankcie za spáchanie správneho deliktu. V prípade porušenia povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. však bude účastníkovi konania uložená sankcia podľa § 64 ods. 1 písm. a) - upozornenie na porušenie zákona, a posúdenie okolností, ktoré sprevádzali spáchanie správneho deliktu vo vzťahu k určeniu výšky a druhu sankcie nemožno v tomto prípade prakticky aplikovať.

Pri posudzovaní opodstatnenosti zásahu do slobody prejavu je potrebné prihliadnuť i na takto uloženú sankciu v tom zmysle, či sankcia nie je vzhľadom na sledovaný cieľ neprimerane prísna. Vzhľadom na význam chráneného záujmu a charakter uloženej sankcie [uložená sankcia nie je ani sankciou v pravom (trestnom) slova zmysle, nakoľko sa jedná len o upozornenie na porušenie zákona, ktoré nemá ekonomický dopad na účastníka konania] Rada usudzuje, že zásah do slobody prejavu v danom prípade je primeraný. Takáto forma sankcie nie je sankciou v pravom trestnom zmysle slova

a nekladie dôraz na represívnu, ale na výchovnú zložku. Rada je toho názoru, že zákonný zásah do slobody prejavu účastníka konania je úplne minimálny a vzhľadom na chránený záujem nevyhnutný.

* * *

P o u č e n i e

Proti rozhodnutiu o uložení sankcie podľa § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. (upozornenie na porušenie zákona) sa v zmysle zákona č. 308/2000 Z. z. nie je možné odvolať.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 177 a nasl. Správneho súdneho poriadku.

V zmysle § 52 zákona č. 71/1967 Zb., rozhodnutie, proti ktorému nie je možné sa odvolať je právoplatné a vykonateľné oznámením účastníkovi konania.

* * *

Toto rozhodnutie sa vydáva v troch rovnopisoch:

1x FRONTINUS s.r.o.

2x Rada pre vysielanie a retransmisiu

PhDr. Marta Danielová
predsedníčka Rady
pre vysielanie a retransmisiu